

Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης
Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας
Τμήμα Αισθητικής και Κοσμητολογίας

Πτυχιακή εργασία

Το μακιγιάζ φωτογραφίας ως μια μορφή τέχνης

Πώς μπορεί να μεταμορφώσει πρόσωπα και να αλλάξει τον κόσμο

Της Φοιτήτριας Σπανού Άννας
ΑΕΜ: 2012/4183

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια
Χαρισούδη Μαρία

Θεσσαλονίκη 2018

Το μακιγιάζ
φωτογραφίας ως μια
μορφή τέχνης

Πώς μπορεί να μεταμορφώσει πρόσωπα και να αλλάξει τον κόσμο

Σπανού Άννα

Το μακιγιάζ φωτογραφίας ως μια μορφή τέχνης

Πώς μπορεί να μεταμορφώσει πρόσωπα και να αλλάξει τον κόσμο

Πτυχιακή εργασία της Σπανού Άννας με θέμα «Το μακιγιάζ φωτογραφίας ως μια μορφή τέχνης: Πώς μπορεί να μεταμορφώσει πρόσωπα και να αλλάξει τον κόσμο»

Υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας Κας Χαρισούδη Μαρίας

Στοιχεία συγγραφέα:

Σπανού Άννα

ΑΕΜ 2012/4183

Φοιτήτρια του τμήματος Αισθητικής και Κοσμητολογίας του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης (έτος εισαγωγής 2012).

Το παρόν έργο αποτελεί πρωτότυπο έργο και όλα τα δικαιώματα του είναι κατοχυρωμένα. Κανένα μέρος της εργασίας αυτής δεν μπορεί να αναπαραχθεί με κανέναν τρόπο ή κανένα μέσο ηλεκτρονικό ή μηχανικό, δίχως την άδεια της συγγραφέα. Επιπλέον απαγορεύεται η φωτοτύπηση ή η φωτογράφιση μέρους του ή και ολόκληρου του έργου.

Η αναλυτική λίστα σχετικά με τις φωτογραφίες και τα δικαιώματά τους βρίσκεται στην σελίδα 126

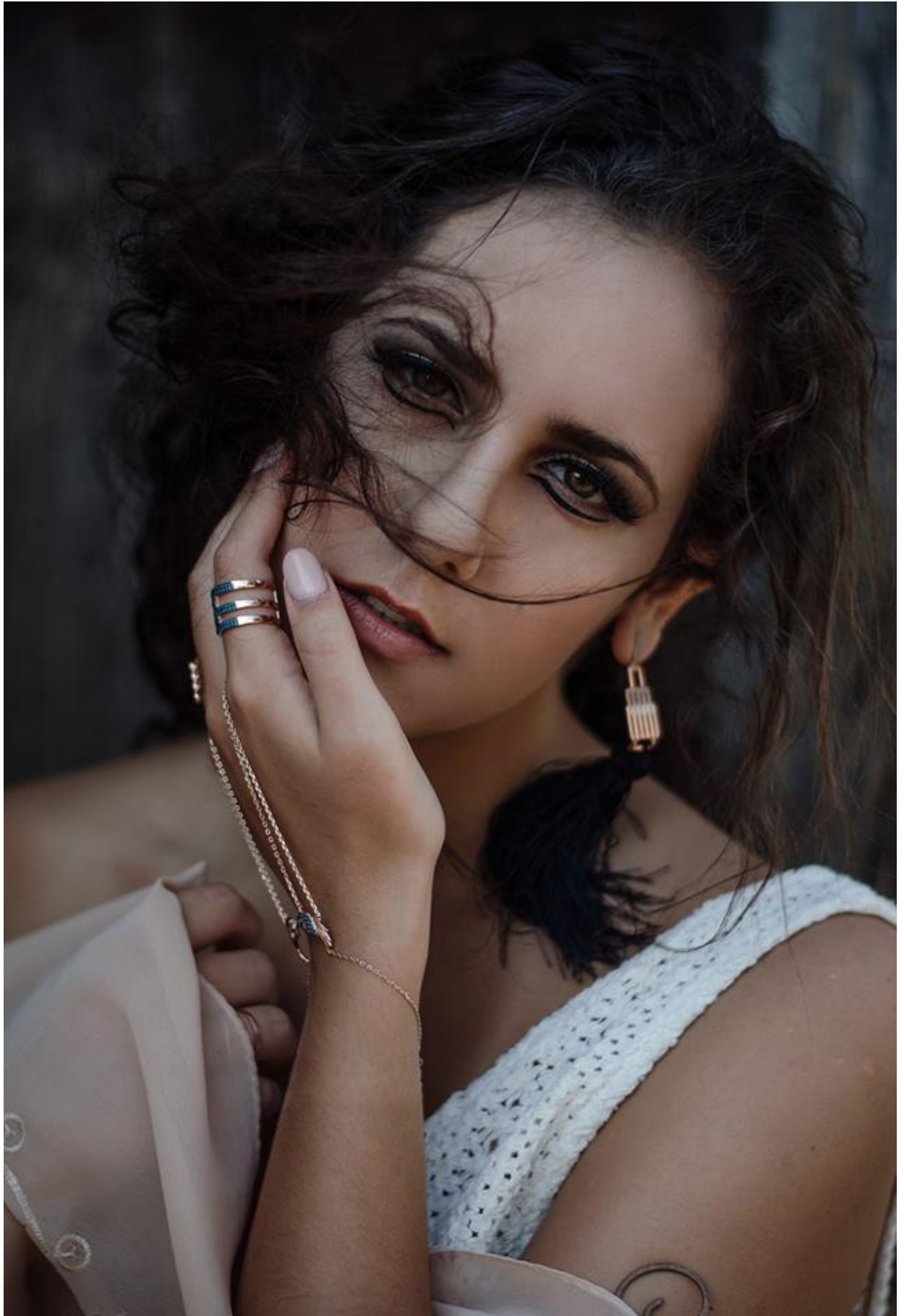
Copyright © Σπανού Άννα, Θεσσαλονίκη 2018

Στην μαμά μου, που με στηρίζει σε ότι κι αν κάνω. Και στους φίλους μου... Σας ευχαριστώ για όλες εκείνες τις υπέροχες αναμνήσεις που μου χαρίσατε! Ανυπομονώ για τις επόμενες περιπέτειες που θα ζήσουμε μαζί!

Αλλά και στον φωτογράφο μου Νίκο. Εσύ είσαι ο λόγος που υπάρχει αυτή η εργασία εξ αρχής. Σ αγαπώ!

Περιεχόμενα

A. i) Περιεχόμενα	σελ.11
ii) Περίληψη	σελ.13
iii) Εισαγωγή	σελ.14
B. 1) Η σχέση της φωτογραφίας με το μακιγιάζ (μια ιστορική αναδρομή)	σελ.17
2) Τέχνη και τεχνική	σελ.25
3) Το φως και η σκιά	σελ.47
4) Τα χρώματα	σελ.60
5) Το συναίσθημα	σελ.78
6) Η μεταμόρφωση	σελ.88
7) Η άλλη πλευρά της τέχνης (παραβαίνοντας τους κανόνες) ...	σελ.99
8) Πίσω από την κάμερα	σελ.109
C. I) Επίλογος (Συμπέρασμα)	σελ.124
II) Φωτογραφίες	σελ.127
III) Βιβλιογραφία	σελ.128

Περίληψη

Η εργασία αυτή πραγματεύεται οτιδήποτε σχετίζεται με το μακιγιάζ φωτογραφίας. Ο αναγνώστης θα έχει την ευκαιρία να μάθει πολύτιμες πληροφορίες για την τεχνική που απαιτείται σε κάθε μακιγιάζ ανάλογα με τις συνθήκες που γίνεται η φωτογράφιση, καθώς και για την σχέση του φωτός με την σκιά, (και πόσο απαραίτητα είναι αυτά για την τέχνη της φωτογραφίας). Το μακιγιάζ φωτογραφίας είναι μια μορφή τέχνης, που συγκινεί, προβληματίζει, αλλάζει, μεταμορφώνει. Η μεταμόρφωση αυτή και το πως επηρεάζει τον χαρακτήρα και την προσωπικότητα του ατόμου θα μας απασχολήσουν ιδιαίτερα, όπως επίσης και το πώς μια φωτογραφία, ένα άψυχο αντικείμενο έχει την δύναμη να προκαλεί ποικίλα συναισθήματα στον αναγνώστη. Τέλος θα μιλήσουμε για τα χρώματα αλλά και για όλους τους παράγοντες που συμβάλλουν στο να γίνει μια φωτογραφία «μαγική» και να παραμείνει αξέχαστη.

Εισαγωγή

Πινέλα, σκιές, κραγιόν, ρουζ, μάσκαρα... είναι εκπληκτικό πως από τόσο απλά υλικά μπορούμε να φτιάξουμε αριστουργήματα που εντάσσονται σε ένα μοναδικό είδος τέχνης: του Μακιγιάζ.

Είναι η τέχνη της μάζας, ένα είδος «μοντέρνας τέχνης» (παρόλο που είναι τόσο παλιά), που απευθύνεται σε όλους ανεξαρτήτως φύλου ή ηλικίας. Μια μορφή τέχνης, που μπορεί να αλλάξει την μόδα, να σοκάρει, να προκαλέσει το κατεστημένο, να προβληματίσει, να συγκινήσει, να οδηγήσει την ανθρωπότητα σε μέρη που δεν θα μπορούσε να βρεθεί με κανέναν άλλον τρόπο. Ένα είδος τέχνης τόσο προσιτό (αφού βρίσκεται στα πρόσωπά μας καθημερινά), μαζί με την οποία ζούμε, αλλάζουμε, μεγαλώνουμε. Δεν γίνεται να μην την καταλάβεις, δεν μπορείς να την αγνοήσεις. Γιατί βρίσκεται παντού....

Η λέξη που αποτελεί την μετάφραση της λέξης ψυμιθολόγος στην αγγλική γλώσσα είναι :

Makeup artist

Είναι σύμπτωση; Φυσικά και όχι. Γιατί όσο κι αν προσπαθήσουμε να το αρνηθούμε, το μακιγιάζ είναι μια μορφή τέχνης. Και όπως κάθε μορφή τέχνης, έχει την δύναμη όχι μόνο να μεταμορφώσει πρόσωπα, αλλά να αλλάξει και τον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε τον κόσμο...

Αυτή η εργασία είναι αποτέλεσμα της αστείρευτης αγάπης που τρέφω για αυτό το τόσο ιδιαίτερο είδος τέχνης. Στις παρακάτω σελίδες, προσπάθησα να χωρέσω όλα εκείνα τα τόσο ενδιαφέροντα πράγματα που είδα, διάβασα ή άκουσα κατά την διάρκεια των δύο τελευταίων χρόνων που ασχολούμαι με το μακιγιάζ φωτογραφίας. Ελπίζω να την απολαύσετε τόσο , όσο κι εγώ που την έφτιαξα!

Κεφάλαιο 1

Η σχέση της φωτογραφίας με το μακιγιάζ

(Μια μικρή ιστορική αναδρομή)

“ Φωτογραφία... είναι η ιστορία που αδυνατώ να πω με λόγια”

~ Destin Sparks ~

Το μακιγιάζ είναι ένα είδος τέχνης που η ιστορία του ξεκινά σχεδόν όταν ξεκινά και η ιστορία του ανθρώπου. Θα ήταν αδύνατο να καταφέρουμε να ορίσουμε την ακριβή χρονολογία που εμφανίστηκε.

Η ιστορία όμως του μακιγιάζ φωτογραφίας όμως εκτίνεται μονάχα πίσω στους δύο προηγούμενους αιώνες. Και όπως και κάθε άλλου είδους τέχνη, η ιστορία του, είναι μια σειρά από ατυχή (και όχι και τόσο ατυχή) γεγονότα.

Υπάρχει μια σύγχυση σχετικά με το ποιος είναι ο «πατέρας» της φωτογραφίας. Η πρώτη φωτογραφία στην ιστορία του κόσμου (ή καλύτερα η παλαιότερη που έχει διασωθεί), τραβήχτηκε από τον Joseph Nicéphore Niépce το 1826 ή το 1827. (1) Το πρώτο φωτογραφικό αρνητικό όμως εφευρέθηκε το 1839 από τον Άγγλο εφευρέτη William Henry Fox Talbot, και γι' αυτό και θεωρείται ο κύριος εφευρέτης: γιατί προσδιόρισε καλύτερα την σχέση μεταξύ του αρνητικού και του θετικού, μια σχέση πάνω στην οποία βασίστηκε η τέχνη της φωτογραφίας. (2) Ο Talbot κατασκεύασε την πρώτη φωτογραφική κάμερα που (Στα λατινικά ο όρος “camera” σημαίνει χώροι (3)) η λειτουργία της βασιζόταν στην ουσία στο να ανοίξεις το σκέπασμα για τον σωστό χρόνο, ώστε η εικόνα μπροστά από τον φακό να προβληθεί στο ευαίσθητο στο φως υλικό μέσα στην κάμερα. Το φωτοευαίσθητο υλικό ήταν μια χάλκινη πλάκα καλυμμένη με μια λεπτή στρώση ασημιού, η οποία είχε προηγουμένως εκτεθεί σε ιώδιο. (3) Η εφεύρεση αυτή θεωρήθηκε ως σταθμός στην ιστορία τόσο της τέχνης, όσο και του κόσμου γενικότερα.

Σύντομα εκδόθηκε και το πρώτο βιβλίο στο οποίο περιλαμβάνονταν φωτογραφίες, από τον William Henry Fox Talbot με τίτλο “The pencil of Nature” (3), ενώ δεν πέρασαν πολλά χρόνια μέχρι μια νέα, πιο εξελιγμένης τεχνολογίας φωτογραφική να διαδεχτεί την πρώτη.

Το 1851, ο Άγγλος γλύπτης Frederick Scott Archer ανακάλυψε ότι χρησιμοποιώντας κολλόδιο (ένα παχύρρευστο και κολλώδες διάλυμα), μπορούσε να κατασκευάσει φωτοευαίσθητα άλατα αργύρου να προσκολληθούν σε μη πορώδη υλικά, όπως το μέταλλο ή το γυαλί. Σύντομα, η εφεύρεση αυτή χρησιμοποιήθηκε για την απευθείας κατασκευή «θετικών» εικόνων σε πολύ λεπτά φύλλα μετάλλου (γνωστά και ως «φερότυπα») ή γυαλιού (γνωστά και ως «αμβρότυπα» ή «αμφιθετικά»). Η παρασκευή τους ήταν τόσο φτηνή και τόσο εύκολη και απαιτούσαν πάρα πολύ λίγο χρόνο να κατασκευαστούν σε σχέση με τους πίνακες. (4)

Το πρώτο αντικείμενο που απασχόλησε τους φωτογράφους ήταν τα πρόσωπα. Στο τέλος της δεκαετίας του 1850, τα πορτραίτα έγιναν δημοφιλή. Αυτό συνέβη γιατί, η εφεύρεση της φωτογραφίας έδωσε στους ανθρώπους που δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να πληρώσουν για ένα πορτραίτο τους από έναν ζωγράφο, να αποκτήσουν μια απεικόνιση των εαυτών τους. (4)

Επάνω: Μακιγιάζ Vampire, εμπνευσμένο από την δεκαετία του '20

Οι πρώτες φωτογραφίες δεν ήταν ασπρόμαυρες όπως πιστεύουν πολλοί. Σχηματίζονταν, συνήθως από ένα είδος καφέ το οποίο λέγεται "seria" (χρώμα που φτιάχονταν από το μελάνι της σουπιάς). Το γκρι, το άσπρο και το μαύρο ήταν πιο σπάνια. (3) Οι άνθρωποι όμως θεωρούσαν αδιανόητο να ζουν περιτριγυρισμένοι από ασπρόμαυρες φωτογραφίες, οπότε σύντομα πολλοί επιστήμονες και εφευρέτες άρχισαν να πειραματίζονται για να δώσουν χρώμα στην νέα αυτή μορφή έκφρασης.

Τα περιοδικά ομορφιάς προϋπήρχαν της φωτογραφίας και εκδόθηκαν γύρω στο 1800. Περιείχαν κυρίως σκίτσα ή ζωγραφιές. Μιλούσαν για ομορφιά και για στυλ, αλλά κανένα δεν ανέφερε τίποτε για το μακιγιάζ, παρ' όλο που στις εικόνες τους παρουσίαζαν γυναίκες με πρόσωπα φανερά μακιγιαρισμένα(με ρουζ ή κραγιόν). (5)

Και παρόλο που οι γυναίκες φορούσαν μακιγιάζ από την αρχή του 20ού αιώνα(οι απόδειξη βρίσκεται σε οποιαδήποτε φωτογραφία της εποχής κι αν κοιτάξουμε), η χρήση του θεωρούνταν κάτι το ανεπίτρεπτο και κοινωνικά μη αποδεκτό. Αυτό συνέβαινε γιατί εκείνη την εποχή βιάφοντα κυρίως οι θεατρίνες και οι εκδιδόμενες γυναίκες (5), αλλά και γιατί ακόμη και οι λιγοστές διαφημίσεις ρουζ ή κραγιόν, επισκιάζονταν από τις χιλιάδες άλλες που αφορούσαν αντιγηραντικές κρέμες προσώπου, κεριά αποτρίχωσης ή λοσιόν σώματος. (5) Η στάση αυτή όμως δεν διήρκησε πολύ: στα τέλη της δεκαετία του 1920, το μακιγιάζ

ήρθε στο προσκήνιο. Η πληθώρα των διαφημίσεων ήταν πια έγχρωμες, με την φωτογραφία ή το σκίτσο να μπορεί να «πει» όσα οι κατασκευαστές και οι διαφημιστές αδυνατούσαν ως τότε να πουν με λόγια. Αλλά το γεγονός που ήταν ζωτικής σημασία και ένας από τους μεγαλύτερους λόγους που το μακιγιάζ πήρε την θέση που του ανήκε εξ αρχής, ήταν η ραγδαία ανάπτυξη του Hollywood, και η τεράστια επιρροή των κινηματογραφικών αστέρων στο κοινό. (5)

Σιγά-σιγά, άρχισαν να γίνονται διάσημα τα λεγόμενα “tutorials” που δεν ήταν τίποτε παραπάνω από εικόνες με λογική σειρά, που έδειχναν το πώς μπορούσαν οι γυναίκες να πετύχουν ένα μακιγιάζ. (5)

Μέχρι την δεκαετία του '60, ο τρόπος που τοποθετούνταν οι σκιές ματιών και το κραγιόν δεν ήταν και τόσο εκλεπτυσμένος. Η συνεχής όμως προβολή της δουλειάς των makeup artist στα περιοδικά και στην διαφήμιση την δεκαετία του '60 συνέβαλλε στην περεταίρω εξέλιξη του μακιγιάζ. Έτσι το επαγγελματικό μακιγιάζ ήρθε στο προσκήνιο. (5)

Με το πέρασμα των χρόνων το μακιγιάζ άλλαζε ανάλογα με τα διάφορα ρεύματα της εκάστοτε εποχής: το '50 ήταν η χρυσή εποχή του κραγιόν. Το κόκκινο κραγιόν ήταν μια ένδειξη πατριωτισμού και οι γυναίκες το φορούσαν για να τονώσουν το ηθικό τους. Το '60 η μόδα έλεγε ότι οι σκιά των ματιών πρέπει να ταιριάζει απόλυτα με τα ρούχα. Το '70 τα πάντα έπρεπε να είναι ιριδίζοντα ή γυαλιστερά. Η μόδα καθόριζε και οι γυναίκες ακολουθούσαν. (5)

Αλλά η πραγματική αλλαγή ήρθε στον χώρο του μακιγιάζ με την εξέλιξη της φωτογραφικής μηχανής και την μετάβαση από την εποχή του φιλμ, στην ψηφιακή εποχή. Οι νέες φωτογραφικές είναι πιο εξελιγμένες, αποτυπώνουν καλύτερες εικόνες, δεν συγχωρούν τα λάθη. Η τεχνολογία των Pixel επίσης έδωσε την δυνατότητα προβολής κάθε λεπτομέρειας αλλά και της καλύτερης και πιο αληθοφανούς απεικόνισης των χρωμάτων και των διαφόρων επιμέρους στοιχείων, όπως οι γραμμές και η υφή

Οι μακιγιέρ χρειάζονταν πλέον προϊόντα ελαφριά, με μεγάλη κάλυψη, αόρατα στον φακό και σε μια μεγάλη ποικιλία χρωμάτων, καθώς οι νέες γενιάς φακοί μαρτυρούσαν τα πάντα.

Επάνω: Δείγμα φωτογραφικής μηχανής με τεχνολογία φιλμ.

Οι συνεχείς και αυξανόμενες ανάγκες για εξειδικευμένα προϊόντα οδήγησαν τις διάφορες επαγγελματικές εταιρείες να λανσάρουν καλλυντικά ανώτερης ποιότητας, που θα γράφουν ακόμη πιο καλά στους νέους, εξελιγμένους φακούς. Έτσι, η πρώτη HD σειρά προϊόντων μακιγιάζ για επαγγελματίες παρουσιάστηκε το 2007 από την Kryolan, μια εταιρεία που σήμερα εισάγει στην αγορά το μεγαλύτερο ποσοστό των προϊόντων για προσθετικό μακιγιάζ και για special effects. (5)

Έτσι μέσα σε λίγα μόλις χρόνια, η αγορά κατακλύστηκε με προϊόντα κάθε είδους και τόσο εξειδικευμένα που θα έμοιαζαν άπιαστα όνειρα για τους καλλιτέχνες του παρελθόντος

Pixel

Η λέξη pixel είναι συνδυασμός των αγγλικών λέξεων “picture” και “element”. Είναι πολύ μικρές κουκκίδες φωτός, που όταν τοποθετηθούν μαζί, σχηματίζουν πολύχρωμες εικόνες. Τα pixel είναι η δομική μονάδα των σύγχρονων ψηφιακών εικόνων που βλέπουμε παντού γύρω μας, αλλά και των φωτογραφιών, του υπολογιστή και της τηλεόρασης. (6) (3)

Κεφάλαιο 2

Τέχνη και Τεχνική

Παρ' όλο που το μακιγιάζ φωτογραφίας αποτελεί ένα από τα διάφορα είδη του μακιγιάζ, και υπακούει στους δικούς του κανόνες, κινείται στα γενικά πλαίσια που κινούνται και όλα τα υπόλοιπα είδη.

Όταν ένας μακιγιέρ πρωτοεκπαιδύεται, μαθαίνει κάποιες τεχνικές, οι οποίες εφαρμόζονται σχεδόν σε κάθε μακιγιάζ. Η διόρθωση των ιδιομορφιών του προσώπου (και του σώματος), η διόρθωση των χρωματικών δυσμορφιών του προσώπου (και του σώματος), οι ανοδικές γραμμές, καθώς και η δημιουργία φωτοσκιάσεων είναι κάποιες από αυτές. (7) Υπάρχουν βέβαια και περιπτώσεις όπου οι επαγγελματίες δεν χρησιμοποιούν όλες αυτές τις τεχνικές. Τέτοιες είναι τα θεματικά μακιγιάζ (conceptual) ή τα μακιγιάζ των special effect.

Στο σημείο αυτό είναι καλό να γίνει ένας διαχωρισμός τι εννοούμε με τους όρους απλό μακιγιάζ ή μακιγιάζ ομορφιάς, conceptual μακιγιάζ και μακιγιάζ των special effect. Γενικά, ο χώρος της φωτογραφίας μόδας χωρίζεται σε πολλούς επιμέρους κλάδους. Οι δύο μεγαλύτερες κατηγορίες είναι οι editorial φωτογραφίες και οι εμπορικές- διαφημιστικές. (8)

Οι διαφημιστικές καμπάνιες κινούνται σε ένα εύρος από απλές φωτογραφίες καταλόγων, έως διαφημίσεις ρούχων υψηλής ραπτικής. Τα μακιγιάζ που απεικονίζονται συνήθως σε τέτοιου είδους φωτογραφίες είναι μακιγιάζ ομορφιάς, αφού ο πρωταρχικός στόχος της φωτογραφίας είναι να διαφημίσει τα προϊόντα. (8) Έτσι τα μακιγιάζ είναι απλά, χωρίς υπερβολές, έντονα τόσο ώστε να γράφουν στον φακό αλλά να περνούν απαρατήρητα στον θεατή- καταναλωτή. Στόχος αυτού του είδους μακιγιάζ είναι να διορθώνει δίχως να προκαλεί και να δημιουργεί μια ισορροπία. Στην ουσία είναι το μακιγιάζ που βλέπουμε στα περιοδικά μόδας, στην τηλεόραση, και είναι το μακιγιάζ που οι γυναίκες φορούν καθημερινά στο πρόσωπό τους, που αναδεικνύει τα όμορφα χαρακτηριστικά τους και κρύβει πιθανές ατέλειες.

Οι editorial φωτογραφίες είναι συνήθως καλλιτεχνικές και ακραίες που ως στόχο έχουν να εξυμνήσουν το ταλέντο του μακιγιέρ, και να δημιουργήσουν μια ιστορία, κι είναι συνήθως αποκλειστικές για ένα και μόνο περιοδικό. (8) Σε τέτοιου είδους φωτογραφίες οι μακιγιέρ δημιουργούν τα λεγόμενα conceptual ή θεματικά μακιγιάζ. Τα μακιγιάζ αυτά είναι στην ουσία μια ακραία βερσιόν του απλού μακιγιάζ ομορφιάς, και πιο σπάνια μπορεί να χρησιμοποιούν κάποιες τεχνικές των special effect (όπως το σβήσιμο των φρυδιών). Αυτά μπορεί να επιτυγχάνονται είτε με σβήσιμο των σκιών πέρα από τα όρια ή με υπερβολικές ποσότητες προϊόντων (όπως το ρουζ), ή ακόμη με την χρήση πολύ έντονων γραμμών ή χρωμάτων. Στόχος του δεν είναι να αναδείξουν το πρόσωπο πάνω στο οποίο γίνονται, αλλά να δημιουργήσουν ένα δραματικό αποτέλεσμα, το οποίο αδυνατεί να μας προσφέρει ένα απλό μακιγιάζ.

Τα θεματικά μακιγιάζ, τα οποία θα αποτελέσουν και το κύριο στοιχείο αυτής της εργασίας, βασίζονται περισσότερο στις τεχνικές που ακολουθούνται στην ζωγραφική. Κι αυτό γιατί δεν δίνουμε ιδιαίτερη βάση στην διόρθωση των ιδιομορφιών ενός προσώπου ή στην διόρθωση των χρωματικών του τόνων και των ατελειών του, αλλά στα χρώματα και τα συναισθήματα. Έτσι η ενίσχυση των φωτεινών και σκοτεινών σημείων, η δημιουργία αντιθέσεων, η χρήση και η έντονη εφαρμογή των συμπληρωματικών χρωμάτων, οι πινελιές

δίχως σαφή όρια και οι αναμείξεις των χρωμάτων για την δημιουργία νέων, είναι μόνο μερικές από τις τεχνικές της ζωγραφικής οι οποίες εφαρμόζονται σ' αυτό το ιδιαίτερο είδος μακιγιάζ. (9)

Τα μακιγιάζ των special effect είναι πιο σπάνια στον κόσμο της μόδας και απευθύνονται στον κινηματογράφο και στις παραγωγές της μικρής οθόνης. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι τεχνικές τους δεν είναι σημαντικές ή χρήσιμες. Αρκετά συχνά, τεχνικές όπως το stippling χρησιμοποιούνται ακόμη και στο απλό καθημερινό μακιγιάζ. (10)

Δείγμα θεματικού μακιγιάζ, στο οποίο χρησιμοποιήθηκαν κάποια υλικά των special effect .

Δέρμα

Είτε η φωτογραφία είναι ασπρόμαυρη είτε είναι έγχρωμη, είτε η φωτογράφιση γίνεται σε εσωτερικό, είτε σε εξωτερικό χώρο, η βάση πρέπει και στις δύο περιπτώσεις να είναι ακριβώς η ίδια: **άψογη**.

Η βάση, δηλαδή το makeur όποιας μορφής και να είναι (κρεμώδες, υγρό, cake) πρέπει να ταιριάζει **ακριβώς** με το χρώμα του δέρματος του προσώπου, και αυτό με την σειρά του να ταιριάζει τέλεια με το χρώμα του δέρματος του υπόλοιπου σώματος (11)

Όταν όμως δεν είναι δυνατό να βρεθεί το ακριβές χρώμα του δέρματος, ακόμη και με ανάμειξη, ή αν ο χρόνος δεν μας το επιτρέπει, αυτό μπορεί να γίνει και με «σβήσιμο» των ορίων του μείκ-απ προς τον λαιμό ή το στέρνο, ή την διόρθωση του χρώματός του στο επιθυμητό με την χρήση τερακότας (terracotta). Γενικά όμως προτιμάται **το χρώμα της βάσης να ταιριάζει απόλυτα** εξ αρχής **με το χρώμα της επιδερμίδας**. (11)

Το χρώμα της βάσης μεταβάλλεται μόνο σε περιπτώσεις μακιγιάζ χαρακτήρων ή σε περιπτώσεις χρωματιστού φωτισμού, χωρίς αυτό να αποτελεί κανόνα. Για παράδειγμα, ο ψυχρός φωτισμός κάνει ένα πρόσωπο να φαίνεται πιο ψυχρό απ' ό,τι στην πραγματικότητα είναι. Επομένως είναι αναγκαίο να βρούμε ένα χρώμα βάσης, το οποίο θα είναι πιο θερμό απ' ό,τι θα επιλέγαμε κανονικά για το πρόσωπο αυτό (συνήθως 1-2 τόνους πιο θερμό αλλιώς το πρόσωπο θα φαίνεται αντιαισθητικό). Το αντίστοιχο γίνεται αν ο φωτισμός είναι θερμός, επιλέγουμε δηλαδή ένα χρώμα βάσης ψυχρότερο. (10)

Ποτέ δεν πρέπει να εφαρμόζουμε το makeur σε αφυδατωμένο δέρμα! Πάντα πρέπει πριν την εφαρμογή της βάσης, να τοποθετούμε ένα primer. (12) Αυτό θα μας βοηθήσει όχι μόνο στο να απλωθεί η βάση καλύτερα, αλλά και να παραμείνει το αποτέλεσμα αψεγάδιαστο για περισσότερο χρόνο. Στην αγορά υπάρχουν πολλών ειδών primers, για λιπαρά δέρματα, ξηρότερα δέρματα, για ακνεϊκά δέρματα και για γηρασμένα. Τα primers είναι στην ουσία λεπτόρρευστες, ενυδατικές κρέμες που έχουν ως βάση τους την σιλικόνη και μπορεί να έχουν κι άλλες ιδιότητες. Η σιλικόνη επιτρέπει στο προϊόν να απλώνεται εύκολα και να αποτρέπει την δημιουργία ανώμαλου δέρματος (αλλού να υπάρχει μεγάλη ποσότητα makeur και το δέρμα να ξεφλουδίζει κι αλλού να μην υπάρχει καθόλου makeur). (13)

Τα primer έχουν συνήθως ματ τελείωμα, όταν στεγνώνουν, γεγονός που κάνει το makeur να απλώνεται πιο εύκολα, σε αντίθεση με το αν είχαμε τοποθετήσει μια απλή συμβατική ενυδατική κρέμα. (13)

Ωστόσο για το μακιγιάζ φωτογραφίας τα κριτήρια επιλογής του προϊόντος είναι τα εξής:

- Να είναι λεπτόρρευστο, ελαφρύ, και να απορροφάται άμεσα
- Να μην δίνει την αίσθηση ότι βαραίνει το πρόσωπο
- Να δημιουργεί μια τέλεια επιφάνεια στην οποία θα μπορούμε να δουλέψουμε, «γεμίζοντας» τους πόρους και τις λεπτές γραμμές
- Να δημιουργεί ένα φιλμ, το οποίο θα κάνει το δέρμα «αδιάβροχο» και θα αποτρέπει την εμφάνιση ιδρώτα και λιπαρότητας

- Να έχει τις παραπάνω δράσεις ακόμη κι αν τοποθετηθεί σε μικρή ποσότητα, έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι τόσο λεπτό και διάφανο, που να είναι αόρατο στον φακό.

Ένα συστατικό που βοηθά στο να προσκολλάται καλύτερα η βάση, είναι η γλυκερίνη.

Η γλυκερίνη είναι ένα παχύρρευστο υγρό που βρίσκεται πολύ συχνά στα καλλυντικά και σε σχετικά μεγάλα ποσοστά, αφού μπορεί να είναι τόσο ως διαλύτης αλλά και ως πλαστικοποιητής. Η γλυκερίνη είναι υγραντική ουσία, απορροφά την υγρασία του περιβάλλοντος ή του υλικού με το οποίο έρχεται σε επαφή. (14) (15)

Στο παραπάνω μακιγιάζ χρησιμοποιήθηκε πεπιεσμένη πούδρα μόνο στην T περιοχή του προσώπου. Αυτό, σε συνδυασμό με την χρήση ενός καλού primer, επιμηκύνει τη ζωή του μακιγιάζ, ακόμη και σε δύσκολες συνθήκες φωτογράφισης, όπως ο ήλιος, η υγρασία και η ζέση.

Με αυτόν τον τρόπο (την απορρόφηση της υγρασίας της) η βάση προσκολλάται πάνω στο primer. Έτσι έχουμε ένα πολύ φυσικό αποτέλεσμα, με μεγάλη διάρκεια. Αν όμως η υγρασία του περιβάλλοντος (περιβάλλον θεωρείται και η βάση του μακιγιάζ) είναι κάτω από 65%, η ουσία θα απορροφά υγρασία από τις κατώτερες στοιβάδες της επιδερμίδας, κάνοντας το δέρμα να ξηραίνεται από μέσα προς τα έξω.

Γι' αυτόν τον λόγο κιάλας προτείνεται το primer να περιέχει γλυκερίνη, αλλά όχι σε πολύ μεγάλες ποσότητες. καθώς αυτό μπορεί να αφυδατώσει το δέρμα (απορροφώντας την υγρασία του). (11)

Αν το δέρμα στο οποίο θα γίνει η εφαρμογή του makeup είναι λιπαρό, ή αν η φωτογράφιση πρόκειται να γίνει σε μέρος ζεστό και υγρό, τότε το προϊόν που θα επιλέξουμε πρέπει να είναι oil-free. (12)

Σχετικά με την πούδρα, στο μακιγιάζ φωτογραφίας είναι καλό να αποφεύγεται και να χρησιμοποιείται μόνο εφόσον είναι πολύ αναγκαίο. Η υπερβολική ποσότητα πούδρας, θα φριζάρει τις μικρές τρίχες του προσώπου, και θα τις ανασηκώσει, δίνοντάς μας ένα αντιαισθητικό αποτέλεσμα, ιδιαίτερα στις κοντινές λήψεις. Η υφή του προσώπου πρέπει να είναι παντού ενιαία και το δέρμα να φαίνεται λείο. (11)

Γι' αυτό, και η ελεύθερη πούδρα αντενδείκνυται, γιατί θα δώσει στο πρόσωπο την αίσθηση της μάσκας. Αντί αυτής χρησιμοποιήστε πεπιεσμένη σε αποχρώσεις του δέρματος (ποτέ λευκή). (11)

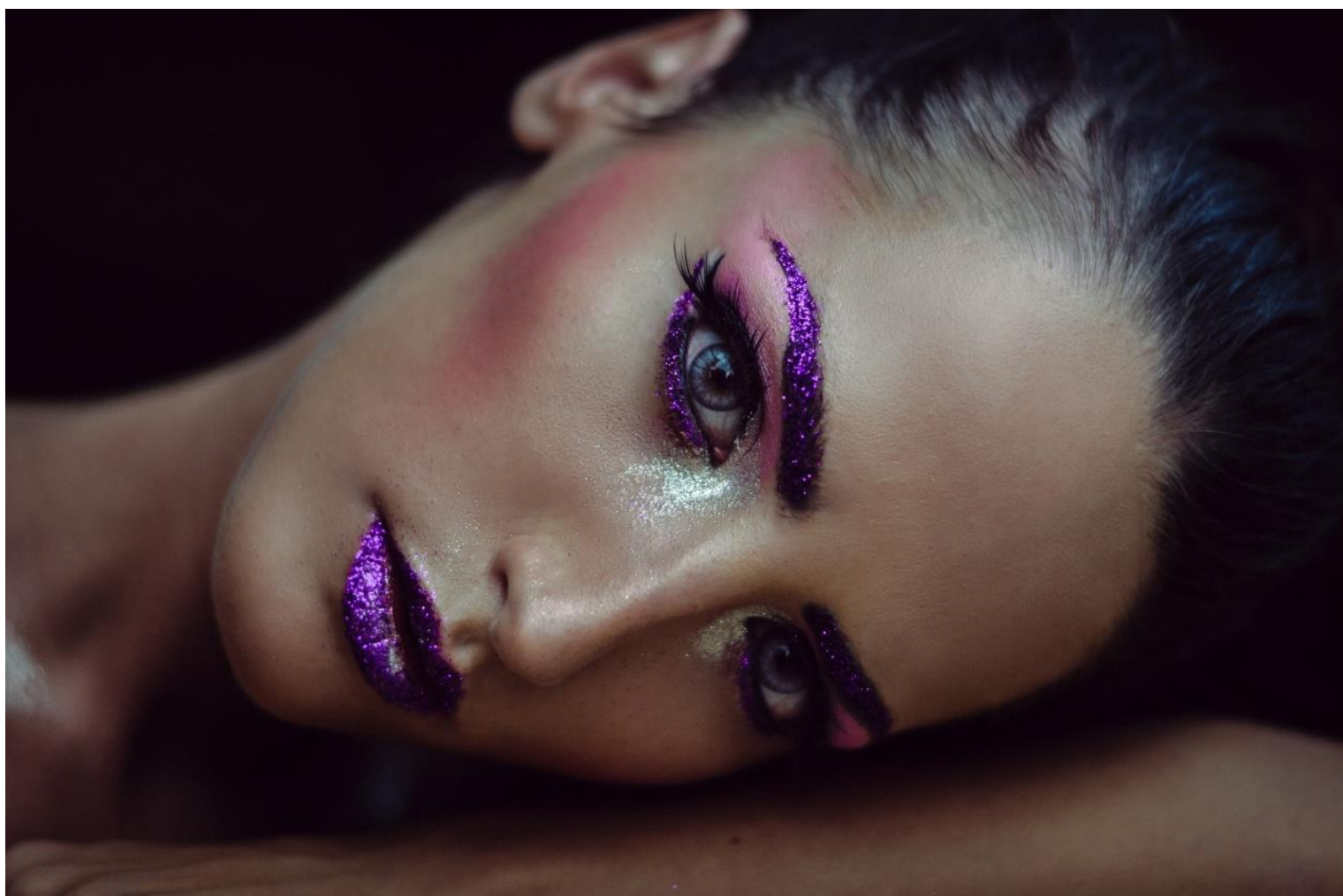
Οι φωτοσκιάσεις, αν μιλάμε για ένα απλό μακιγιάζ, ένα μακιγιάζ ομορφιάς, πρέπει να γίνονται με ένα προϊόν απόχρωσης ανοιχτό καφέ μέχρι σκούρο καφέ και καφέ-γκρι (12), ή γενικότερα, με κάποιο χρώμα που η τελική του απόχρωση πάνω στο δέρμα να μοιάζει με τις φυσικές του σκιάσεις. Σε καμία περίπτωση, δεν πρέπει να γίνονται με πορτοκαλί, ροζ ή οποιοδήποτε άλλο χρώμα, αφού το αποτέλεσμα ενδέχεται να είναι εξωπραγματικό και αφύσικο. Η μόνη περίπτωση που μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι σχετικά με το χρώμα των φωτοσκιάσεων είναι τα θεματικά μακιγιάζ.

Highlighters

Τα highlighters στο παρελθόν φαίνονταν πιο μεταλλικά και έδιναν την εντύπωση ότι κάτι «κάθεται» πάνω στο δέρμα που λειτουργεί σαν καθρέφτης. Στις μέρες μας όμως δίνουν ένα τόσο φυσικό αποτέλεσμα που είναι λες και η λάμψη είναι μέρος του δέρματος και πηγάζει από μέσα του, κάνοντας έτσι το πρόσωπο να φαίνεται νεότερο και ομορφότερο. (5) Είναι μια όμορφη και απαραίτητη πινελιά στο μακιγιάζ φωτογραφίας, αφού μας βοηθά να δημιουργήσουμε ένα τρισδιάστατο, λαμπερό πρόσωπο.

Στα θεματικά μακιγιάζ, είναι πολύ συχνό φαινόμενο να δημιουργούμε σκιές στο πρόσωπο με ποικίλα χρώματα, όπως μαύρο, γκρι, κόκκινο, μωβ, πορτοκαλί. Αυτό δίνει στον θεατή την αίσθηση ότι ο φωτογράφος έχει χρησιμοποιήσει φως, το οποίο δεν είναι λευκό, αλλά κάποιου χρώματος (16), ενώ ταυτόχρονα κάνει το τελικό αποτέλεσμα πιο δραματικό και δημιουργεί εντονότερα συναισθήματα.

Σχετικά με τις υφές υπάρχει ένας «χρυσός» κανόνας που ακολουθούμε για να πετύχουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Αυτός είναι ο εξής: τα προϊόντα σε μορφή πούδρας είναι πιο φιλικά σε όσους ξεκινούν τώρα να ασχολούνται με το μακιγιάζ, και διαρκούν περισσότερο, ενώ οι κρεμώδεις υφές δίνουν πιο φυσικό αποτέλεσμα αλλά είναι για τους πιο έμπειρους, και για τα δέρματα που εμφανίζουν ξηρότητα(ξηρό, αφυδατωμένο, κ.ά.) (12)

Η παραπάνω εικόνα αποτελεί ένα παράδειγμα της εφαρμογής ροζ χρώματος για την δημιουργία των φωτοσκιάσεων. Το αποτέλεσμα είναι ακραίο, αλλά δημιουργεί μια ισορροπία ανάμεσα στο ουδέτερο χρώμα της βάσης και στο έντονο μωβ που έχει τοποθετηθεί στα υπόλοιπα χαρακτηριστικά .

Επάνω: δείγμα 3D φωτοσκιάσεων.

Ζυγωματικά

Όντας ένα από τα πιο βασικά καλλυντικά και απαραίτητο για την κάθε γυναίκα, το ρουζ είναι αυτό το προϊόν που θα κάνει το πρόσωπο να φανεί πιο φρέσκο, πιο νεανικό πιο άμεσα από οποιοδήποτε άλλο. (5) ο χρώμα που θα επιλέξουμε για τα ζυγωματικά εξαρτάται βάση της θεωρίας της χρωματικής αρμονίας, από το χρώμα του κραγιόν. (9) Υπάρχουν χιλιάδες διαφορετικά είδη ρουζ στην αγορά σήμερα και αυτό συχνά κάνει την επιλογή ακόμη πιο δύσκολη.

Γενικά, υπάρχει ένας χρυσός κανόνας σχετικά με την απόχρωση του ρουζ:

- Αν το δέρμα του μοντέλου είναι αρκετά ανοιχτό, ένα ρουζ σε βερικοκί ή ροδακινί, ή τριανταφυλλί τόνο θα φαίνεται ομορφότερο. (11) (γενικά στο πολύ ανοιχτό δέρμα οι αποχρώσεις του ρουζ πρέπει να είναι πάντα λίγο πιο πορτοκαλί, γιατί πάνω στο δέρμα φαίνονται πιο ροζ απ' ότι στην συσκευασία). (12) Αποφεύγουμε επίσης τις καφέ αποχρώσεις αφού θα δώσουν στο πρόσωπο την αίσθηση της βρωμιάς. (11)
- Τα μοντέλα με πιο σκούρες αποχρώσεις δέρματος, συχνά δεν χρειάζονται ρουζ. Αλλά αν θεωρούμε ότι το αποτέλεσμα το χρειάζεται για να είναι ολοκληρωμένο, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε bronzer. (11) Αν πάλι αποφασίσουμε να βάλουμε ρουζ, οι αποχρώσεις που επιλέγουμε θα πρέπει να είναι έντονες γιατί τα απαλά χρώματα θα χαθούν. (12)

Bronzer μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για να δώσουμε την αίσθηση του τρισδιάστατου προσώπου αλλά καλό είναι να αποφεύγεται στα πολύ ανοιχτόχρωμα δέρματα και στις ασπρόμαυρες φωτογραφίες, γιατί δίνει την αίσθηση πως το πρόσωπο είναι βρώμικο. (11)

Όπως αναφέρθηκε και πριν, οι υφές των προϊόντων μας εξαρτώνται από το τι αποτέλεσμα ζητάμε και πόσο καλά μπορούμε να διαχειριστούμε ένα προϊόν (αν είμαστε έμπειροι ή όχι).

Μάτια

Το μακιγιάζ των ματιών εξαρτάται πάντα από την κατάσταση. Θέλουμε να δώσουμε την αίσθηση σκοτεινού βλέμματος ή καθαρού; Θέλουμε το πρόσωπο να φαίνεται άγριο και έντονο ή γλυκό και ήρεμο; Το πρόσωπο πρέπει να βρίσκεται σε αρμονία ή σε αντίθεση με το περιβάλλον; Το αποτέλεσμα είναι αυτό που θα κρίνει τι θα πρέπει να γίνει εξ αρχής.

Σε θεωρητικό επίπεδο ένα μακιγιάζ μπορεί να περιλαμβάνει τουλάχιστον 3 σκιές ματιών (7), αλλά όταν πρόκειται για το μακιγιάζ φωτογραφίας και ιδιαίτερα το θεματικό μακιγιάζ, οι κανόνες αλλάζουν.... Οι σκιές που θα χρησιμοποιηθούν μπορεί να είναι από καμία ή μία, έως τρεις, τέσσερις, άπειρες. Η δημιουργικότητα δεν έχει κανόνες.

Αυτό όμως που κάποιος πρέπει να ψάξει να βρει σε μία σκιά είναι η καλή χρωματική απόδοση και η ικανοποιητική ένταση. Η ένταση μιας σκιάς είναι πιο δευτερεύον χαρακτηριστικό αφού μπορούμε να την ενισχύουμε προσθέτοντας σιγά-σιγά έως να φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα, ή εξ αρχής να την τοποθετήσουμε με ένα υγρό πινέλο. Η χρωματική απόδοση όμως είναι μια εντελώς διαφορετική ιστορία....

Σήμερα στην αγορά υπάρχουν άπειρα χρώματα σκιών, άπειρες υφές καθώς και άπειρα είναι όλα εκείνα τα εργαλεία που μας βοηθούν να τις τοποθετήσουμε. Αλλά αν ψάξουμε να βρούμε σκιές ιδανικές για το μακιγιάζ φωτογραφίας, οι επιλογές μας αυτόματα περιορίζονται. Κι όχι λόγω της έντασής τους αλλά λόγω του πως φαίνονται στον φακό.

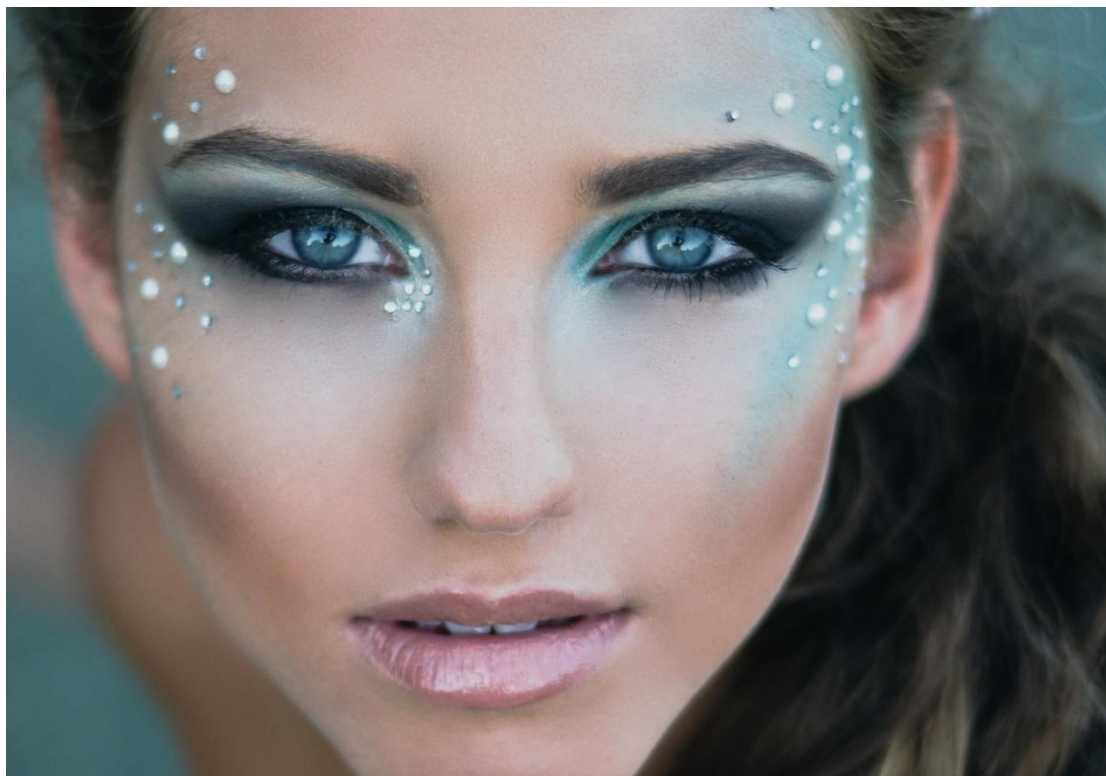
Ένα από τα πολλά χρώματα που χρησιμοποιούνται σε μια πολύ μεγάλη γκάμα μακιγιάζ είναι το μαύρο. Όπως αναφέρεται και στο βιβλίο της Lan Nguyen-Grealis (17), υπάρχουν κάποιες μαύρες σκιές οι οποίες δεν είναι καλής ποιότητας (μπορεί να μην αποτελούνται από ποιοτικά πιγμέντα, ή μέσα στην σκιά να υπάρχει σε ένα ποσοστό και μπλε σκόνη) και μόλις απλωθούν και δουλευτούν στην επιθυμητή επιφάνεια, δίνουν την αίσθηση του μπλε, φαίνονται δηλαδή σαν ένα βαθύ μπλε-μαυρο! Έτσι, συμπεραίνουμε ότι οι σκιές που χρησιμοποιούμε πρέπει να επιλέγονται πολύ προσεκτικά, γιατί αλλιώς το αποτέλεσμα ενδέχεται να μην είναι πετυχημένο.

Σχετικά με την υφή των σκιών, είναι προτιμώτερο να επιλέγεται μια σκιά σε μορφή σκόνης και όχι μια σκιά σε μορφή κρέμας ή stick. Οι σκιές σε μορφή σκόνης έχουν πιο ομοιόμορφη σύσταση σε σχέση με τις υπόλοιπες και απορροφούν ένα μέρος της λιπαρότητας που βρίσκεται στο πάνω μέρος των βλεφάρων. (18)

Τα primer για την περιοχή των ματιών χρησιμοποιούνται για να μένουν περισσότερο οι σκιές ανέπαφες, σ' αυτήν την τόσο δύσκολη περιοχή. Τα προϊόντα αυτά έχουν παρόμοια σύσταση με τα concealers και τα makeups που όταν στεγνώνουν γίνονται ματ και αφήνουν την αίσθηση της πούδρας. Οι περισσότερες βάσεις Υπάρχουν όμως και άλλοι πιο εύκολοι τρόποι να κάνουμε το χρώμα να κρατήσει δίχως την χρήση ειδικών προϊόντων.

Τοποθετώντας ένα ματ makeup ή ένα ματ concealer, και μετά αρκετή ελεύθερη πούδρα, έχουμε το ίδιο αποτέλεσμα. Αλλά αν η περιοχή είναι πολύ λιπαρή, αποφεύγουμε εντελώς τα λιπαρά προϊόντα, και την τοποθέτηση οποιαδήποτε λιπαρής βάσης ή ενυδατικής κρέμας και να πουδράρουμε την περιοχή κατά την διάρκεια της φωτογράφισης. (13)

Τα μολύβια ματιών πρέπει να είναι σταθερά και να απλώνονται εύκολα, ενώ παράλληλα πρέπει να μένουν ανέπαφα σε όλη την διάρκεια της φωτογράφισης, δίχως να μουτζουρώνονται, ή να μετακινούνται. Ιδιαίτερα τα μολύβια που τοποθετούνται μέσα στην υγρή γραμμή του ματιού θα πρέπει να μένουν εκεί ακόμη κι αν το μοντέλο δακρύσει ελαφρά κι ας μην είναι αδιάβροχα.

Πιγμέντα και βαφές

Με προέλευση από την λέξη “ringere” που στα λατινικά σημαίνει «να ζωγραφίζω», η λέξη πιγμέντα αναφέρεται σε χρωματιστές σκόνες που δένονται με άλλα συστατικά με στόχο τον σχηματισμό βαφών, ενώ συχνά χρησιμοποιούνται και σκέτα. Προέρχονται από ορυκτά και για να είναι ποιοτικά δεν πρέπει να διαλύονται ή να καταστρέφονται στον διαλύτη, αλλά απλά να διασκορπίζονται και να παραμένουν για πολύ καιρό διασκορπισμένα. (3) Τα αυθεντικά πιγμέντα είναι εξαιρετικά υλικά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το μακιγιάζ φωτογραφίας αφού τα χρώματα αυτά είναι πολύ καλής ποιότητας και «γράφουν» πολύ όμορφα στον φακό, δίχως να αλλοιώνονται ή να φαίνονται άτονα.

Οι βαφές από την άλλη πλευρά χρησιμοποιούνται κυρίως για τα θεματικά μακιγιάζ. Είναι λεπτές στην υφή, διαλύονται εύκολα και πάντοτε αφού εφαρμοστούν πρέπει να «φιξαριστούν» (με πούδρα για τις απλές και με ειδικά σταθεροποιητικά για τις πιο σύνθετες) για να παραμείνουν ανέπαφες στην αρχική τους θέση. (10) Στα θεματικά μακιγιάζ, χρησιμοποιούμε πολύ συχνά τόσο πιγμέντα όσο και βαφές.

Το eyeliner μπορεί να είναι σε τρεις μορφές: μολύβι, gel και υγρό. Όταν τα βλέφαρα του μοντέλου είναι αρκετά λιπαρά, προτιμούμε τα μολύβια και όχι τις άλλες μορφές, καθώς τα υπόλοιπα μετά από λίγη ώρα θα μουτζουρωθούν. Στις έγχρωμες φωτογραφίες, δεν υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με το χρώμα ή τον τρόπο εφαρμογής του eyeliner. Μπορεί να είναι από άσπρο ως μαύρο, κόκκινο, πράσινο, μπλε. Όταν η φωτογραφία είναι ασπρόμαυρη, το μακιγιάζ πρέπει να είναι απόλυτα οριοθετημένο. Ειδικά το eyeliner δεν θα πρέπει να είναι σβησμένο γιατί δεν θα μπορεί να οριοθετήσει απόλυτα τα μάτια και θα δημιουργεί την αίσθηση ότι τα μάτια είναι κουρασμένα, βαριά και σκοτεινά. (11)

Το φορμάρισμα των βλεφαρίδων με το ειδικό ψαλιδάκι είναι πολύ σημαντικό και απαραίτητο πριν την εφαρμογή της μάσκας (19), αφού το βλέμμα εμφανίζεται πιο ξεκούραστο γιατί οι βλεφαρίδες που κρύβουν τα μάτια απομακρύνονται. Επιπλέον το φορμάρισμα δημιουργεί μια εξαιρετική βάση για την μετέπειτα τοποθέτηση ψεύτικων βλεφαρίδων.

Όσα αναφορά την μάσκα, αυτή μπορεί να είναι είτε αδιάβροχη, είτε απλή. Η επιλογή εξαρτάται από το περιβάλλον καθώς και από το δέρμα στην περιοχή των ματιών του μοντέλου που φωτογραφίζουμε. Αν το μέρος που θα γίνει η φωτογράφιση είναι υγρό και ζεστό, η αδιάβροχη μάσκα είναι η ιδανική επιλογή, όπως και αν η φωτογράφιση γίνεται μέσα στο νερό. Η αδιάβροχη μάσκα χρησιμοποιείται επίσης, όταν η περιοχή των ματιών είναι πολύ λιπαρή και δεν θέλουμε να σχηματιστούν αντιαισθητικές, μαύρες σκιές κάτω από τα μάτια.

Τα περισσότερα προβλήματα στην περιοχή των ματιών, εμφανίζονται κάτω από τα μάτια. Μαύροι κύκλοι, σακούλες, και δυσχρωμίες είναι μονάχα μερικά από αυτά. Αν αποφύγουμε όμως την τοποθέτηση μάσκας στις κάτω βλεφαρίδες, το μάτι του θεατή δεν θα επικεντρωθεί σ' εκείνο το σημείο και θα τα προσπεράσει. (18)

Glitter

Η ιστορία του glitter ξεκινά από ένα ευτυχές ατύχημα. Το 1934 στο New Jersey, ο μηχανικός και εκτροφέας βοοειδών Henry Ruschman, κατάφερε να δημιουργήσει μια μέθοδο με την οποία μπορούσε να κόψει κομμάτια χρωματισμένου πλαστικού και να σχηματίσει χιλιάδες μικρά θραύσματα. Δίχως να γνωρίζει τι ακριβώς είχε ανακαλύψει και με ποιον τρόπο θα μπορούσε να το εκμεταλλευτεί, ο Henry, ίδρυσε την εταιρεία «Meadowbrook Inventions» για να προστατέψει την εφεύρεσή του. Η εταιρεία του παραμένει μέχρι και σήμερα και είναι ίσως η μεγαλύτερη εταιρεία κατασκευής glitter στον κόσμο. (5)

Φρύδια

Τα φρύδια είναι ένα από τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του προσώπου, που επηρεάζουν πολύ την έκφρασή του.

Σχετικά με το βγάλσιμο των φρυδιών, δεν θα πρέπει να γίνονται υπερβολές. Αν τα μάτια του μοντέλου είναι μεγάλα, το ίδιο θα πρέπει να είναι και τα φρύδια. Αν όμως τα μάτια είναι μικρά σε όγκο, τα φρύδια πρέπει να γίνουν πιο λεπτά, ώστε να μην φαίνονται υπερβολικά μεγάλα για την περιοχή και να μην επισκιάζουν την ομορφιά των ίδιων των ματιών. (18)

Στα φρύδια σπάνια θέλουμε να πειράξουμε το χρώμα. Συνήθως αυτό που θέλουμε είναι να γεμίσουμε τα κενά, και να διορθώσουμε τις διάφορες ατέλειες που έχουν. (12) Τα κενά καλύπτονται με προϊόντα σε μορφή σκιάς αν στοχεύουμε σε ένα πιο απαλό και διακριτικό αποτέλεσμα, ενώ αν στοχεύουμε σε πιο έντονο, τα μολύβια είναι ιδανικά. (12) Τα μολύβια γενικά υπερέχουν, αφού παραμένουν στην θέση τους ακόμη και στην ζέστη και στον ιδρώτα, αντίθετα με την σκιά που φεύγει εύκολα. Οπότε τα προτιμούμε σε γενικές γραμμές περισσότερο.

Αποφεύγουμε την μαύρη σκιά και το μαύρο ή το μολυβί μολύβι, ακόμη κι όταν τα μαλλιά και τα φρύδια του μοντέλου είναι όντως μαύρα, γιατί το αποτέλεσμα θα φανεί κατά πάσα πιθανότητα αντιαισθητικό και άσχημο. Προτιμούμε καλύτερα μολύβια ή σκιές σε σκούρο καφέ. (11)

Τα φρύδια τέλος καθορίζουν το σημείο στο οποίο θα σταματάει η σκιά. Επειδή το τέλος των φρυδιών (όταν είναι στο σωστό μήκος) επεκτείνεται και πέρα από το τέλος του ματιού, τοποθετώντας και απλώνοντας τις σκιές προς αυτήν την κατεύθυνση, επεκτείνουμε τα μάτια. (18)

Χείλη

Σ' ότι αφορά τα χείλη, οι κανόνες είναι λιγότεροι και πιο ελαστικοί. Κανένα χρώμα δεν είναι απαγορευμένο, ούτε στην έγχρωμη, ούτε στην ασπρόμαυρη φωτογραφία. Οπότε έχουμε μια τεράστια ποικιλία χρωμάτων από την οποία καλούμαστε να επιλέξουμε το ιδανικό.

Το χρώμα των χειλιών δεν εξαρτάται από τα ρούχα όσο εξαρτάται από το υπόλοιπο μακιγιάζ, το σχήμα και το μέγεθος των χειλιών τα οποία βάζουμε, το συναίσθημα που θέλουμε να αποδώσουμε, και γενικά το αποτέλεσμα που θέλουμε να πετύχουμε.

Τα μοντέλα με μικρά χείλη πρέπει να φοράνε πιο σκούρα και πιο έντονα χρώματα, για να τα τονίσουν και να τα κάνουν να ξεχωρίσουν. Αντίθετα για τα μοντέλα με μεγάλα χείλη, καλό είναι να αποφεύγουμε τα έντονα χρώματα, καθώς αυτά θα κάνουν το στόμα να φανεί ακόμη μεγαλύτερο και θα τραβήξουν όλη την προσοχή. (18)

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια στροφή στην χρήση όχι μόνον του συνθετικού glitter, αλλά και των συνθετικών πιγμέντων. Αυτό συμβαίνει γιατί η ποιότητά του και η καθαρότητά τους μπορούν να ελεγχθούν ευκολότερα, σε σχέση με τα φυσικά πιγμέντα. Τα φυσικά πιγμέντα από την άλλη είναι απρόβλεπτα. (5)

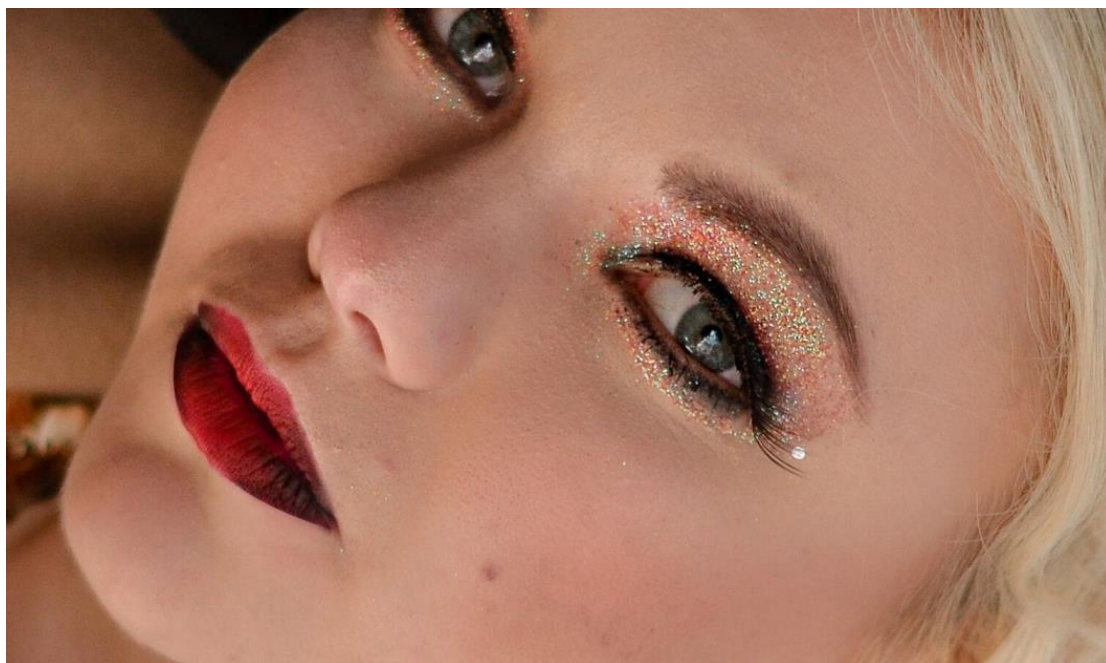
Το «τελείωμα», η υφή του κραγιόν είναι καλύτερα να είναι ματ, καθώς στιδήποτε σε μορφή gloss, θα τα μεγαλώσει ακόμη περισσότερο. (18)

Το περίγραμμα του μολυβιού μπορεί να παραληφθεί στις πιο σκουρόχρωμες γυναίκες, καθώς τα χείλη τους έχουν συνήθως από φυσικού τους ένα τέλειο περίγραμμα.

(18) Στην πιο ανοιχτόχρωμες επιδερμίδες, είναι πιο

αναγκαίο, αλλά μπορεί και να αποφευχθεί αν οριοθετήσουμε τα χείλη με την βοήθεια ενός concealer. Γενικά όμως χρησιμοποιούμε τα μολύβια στα περισσότερα μακιγιάζ, γιατί δίνουν ένα πιο καθαρό αποτέλεσμα και βοηθούν στο να διαρκέσει το κραγιόν για περισσότερο, χωρίς να φεύγει, να αλλοιώνεται ή να απλώνεται έξω από τα όρια των χειλιών.

Στα θεματικά μακιγιάζ, τα χείλη μπορεί να έχουν οποιοδήποτε χρώμα και σχήμα εμείς επιθυμούμε, ενώ τα διάφορα διακοσμητικά δεν λείπουν.

Αριστερά και επάνω: διάφορα θεματικά μακιγιάζ χειλιών.

Κεφάλαιο 3

Το φως και η σκιά

“ Το σκοτάδι δεν καταστρέφει το φως. Το ορίζει. Είναι ο φόβος μας για το σκοτάδι που ρίχνει την χαρά μας στις σκιές”

~ Brene Brown ~

Το φως και η σκιά είναι ίσως οι δύο πιο σημαντικοί παράγοντες που πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας κατά την δημιουργία ενός μακιγιάζ φωτογραφίας. Ο τρόπος με τον οποίο θα τους αξιοποιήσουμε είναι και αυτό που καθορίζει αν ένα μακιγιάζ θα είναι επιτυχημένο ή όχι.

Αλλά τι είναι φως και τι σκιά;

Φως: Το φως έχει δύο φύσεις: είναι και σωματίδια, καθώς και κύμα ηλεκτρονικομαγνητικής ακτινοβολίας. (20) Το φως ταξιδεύει μέσα στον χώρο σε μικροσκοπικές δέσμες, τα λεγόμενα φωτόνια. (16) Η ένταση και το μήκος κύματος είναι τα δύο χαρακτηριστικά του που παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, αφού το μήκος κύματος παίζει μεγάλο ρόλο στην αντίληψη του χρώματος, και η έντασή του γιατί παίζει μεγάλο ρόλο στην αντίληψη της φωτεινότητας. (20) Το ορατό φως αποτελεί μόνο ένα μέρος των ηλεκτρομαγνητικών συχνοτήτων που υπάρχουν. (16)

Σκιά: Η μερική, ή ολική έλλειψη φωτός. (20)

Η φωτογραφία λοιπόν ξεκινάει την στιγμή που μια μορφή φωτός εκπέμπεται από μια οποιαδήποτε πηγή. Με την φωτογραφία έχουμε στην ουσία μια τεχνική με τη οποία μπορούμε ανά πάσα στιγμή να ελέγξουμε, να χειραγωγήσουμε το φως και να αποφασίσουμε τον τρόπο με τον οποίο θα το εκμεταλλευτούμε. (16)

Παρ' όλο που θα μιλήσουμε για τα χρώματα στο αντίστοιχο κεφάλαιο, αξίζει να αναφέρουμε την σχέση τριών από αυτά με το φως. Αυτά είναι το μαύρο (απουσία φωτός), το λευκό (παρουσία φωτός) και το γκρι. Με την απουσία του φωτός βιώνουμε το μαύρο, ενώ η αντίληψη του λευκού έρχεται ύστερα από την ανάμειξη μεγάλου φάσματος μηκών κύματος υψηλής έντασης σε σχεδόν ίσες αναλογίες. Η ανάμειξη μηκών κύματος χαμηλής έντασης μας δίνει το γκρι. (20)

Στο σημείο αυτό, για να μπορέσουμε να αναλύσουμε περαιτέρω τους παράγοντες φως και σκιά, είναι αναγκαίο να κάνουμε έναν διαχωρισμό σχετικά με το αν η φωτογράφιση γίνεται σε εσωτερικό ή σε εξωτερικό χώρο.

Δίπλα: ένα παράδειγμα φωτογράφισης σε εξωτερικό χώρο. Παρατηρήστε πως το έντονο φως δημιουργεί στο πρόσωπο σκιές, που αλλού αναδεικνύουν κι αλλού υποβαθμίζουν το μακιγιάζ.

Το φυσικό φως

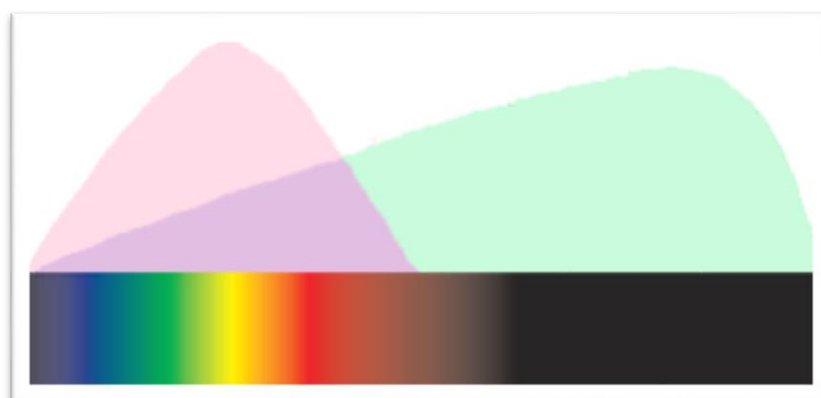
Μπορεί να είναι, εντελώς λευκό, κίτρινο, πορτοκαλί, κόκκινο... Μπορεί να είναι πολύ απαλό, πολύ σκληρό, άμεσο, έμμεσο, ανύπαρκτο... Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του είναι ότι ποτέ δεν είναι το ίδιο.

Το γεγονός αυτό είναι τόσο αρνητικό όσο και θετικό. Μαζί με το φως μεταβάλλεται και το μακιγιάζ, δίνοντάς μας μια απίστευτη ποικιλομορφία στο τελικό φιλμ.

Αυτό όμως είναι και το πιο μεγάλο μειονέκτημα του φυσικού φωτός: ότι ποτέ δεν είναι το ίδιο. Ποτέ δεν μπορούμε να ξαναβρούμε επακριβώς τις ίδιες συνθήκες και τον ίδιο φωτισμό.

Το φυσικό φως απαιτεί την τελειότητα και δεν συγχωρεί τα λάθη. Αυτό σημαίνει πως ότι βλέπουμε με γυμνό μάτι, είναι αυτό που θα αποτυπωθεί τελικά στον φακό. Για να διασφαλίσουμε ότι το αποτέλεσμα θα είναι όμορφο, φυσικό και ισορροπημένο, πρέπει να χρησιμοποιήσουμε **όσο το δυνατόν μικρότερες ποσότητες από το κάθε προϊόν, και οτιδήποτε επιλέξουμε να βάλουμε, να σβηστεί καλά.** Έτσι αποφεύγουμε τις αντιαισθητικές αυστηρές γραμμές, που δημιουργούνται αν απλά τοποθετήσουμε τα προϊόντα χωρίς να τα αναμείξουμε . (11)

Το φως της ημέρας εκτείνεται σε συχνότητες πέρα απ' το υπέρυθρο, συχνότητες τις οποίες το ανθρώπινο μάτι αδυνατεί να αντιληφθεί. Οι καινούργιες φωτογραφικές μηχανές είναι ευαίσθητες σε ένα πολύ μεγαλύτερο εύρος, και μπορούν να αντιληφθούν πολύ περισσότερες ηλεκτρομαγνητικές συχνότητες πέρα από εκεί που η ανθρώπινη όραση σταματά. (21) Γι' αυτό και είναι πολύ πιθανό το τελικό αποτέλεσμα να επηρεάζεται από υπεριώδεις ακτινοβολίες που αδυνατούμε να δούμε σ' ένα τοπίο, ή σ' ένα πορτραίτο ή από τις υπέρυθρες που εκπέμπει ένα μηχάνημα, ή γενικότερα μια φωτεινή πηγή όπως ο ήλιος. (16)

■ Ψηφιακός
αισθητήρας
χωρίς φίλτρο
■ Μάτια

Βάση των παραπάνω, η εφαρμογή του μακιγιάζ σε εξωτερικό χώρο υπακούει τους δικούς της κανόνες. Όπως αναφέρει ο Reggie Wells (18) στο βιβλίο του, η εφαρμογή του μακιγιάζ για εξωτερικού χώρου φωτογράφιση πρέπει να γίνεται με φειδώ. Αν απλώσουμε μεγάλες ποσότητες προϊόντων, ρισκάρουμε το τελικό αποτέλεσμα να φανεί σκληρό ή ψεύτικο κάτω

από το φως της ημέρας. (18) Από την άλλη, αν το μακιγιάζ είναι πολύ απαλό, θα χαθεί λόγω του τόσο δυνατού φωτός. Η ισορροπία είναι το κλειδί.

Το τεχνητό φως

Το τεχνητό φως είναι συνήθως απόλυτα ελεγχόμενο. Αυτό σημαίνει ότι μπορούμε με τις κατάλληλες ρυθμίσεις να το μετατρέψουμε από πολύ σκληρό σε πολύ απαλό και το αντίστροφο.

Υπάρχουν πολλά είδη τεχνητού φωτισμού, από τα softboxes μέχρι τα ειδικά φώτα, το φορητό φλάς και το ενσωματωμένο φλάς της κάμερας. (8)

Το χρώμα τους εξαρτάται από το είδος της λάμπας που χρησιμοποιείται αλλά και από το χρώμα που μπαίνει στο καπάκι, αν πρόκειται για φλάς (τα πιο συχνά είναι το λευκό, το κόκκινο, το κίτρινο και το πράσινο) . (8)

Σχετικά με το φλάς, που είναι μια από τις πιο κοινές πηγές τεχνητού φωτός που χρησιμοποιούνται στην φωτογραφία, παρατηρούμε δύο ειδών: τα φορητά φλάς που είναι ανεξάρτητα από την κάμερα, αλλά μπορούν και να συνδεθούν με αυτήν και τα πτυσσόμενα, που βρίσκονται συνήθως ενσωματωμένα στις φωτογραφικές μηχανές. (8)

Το φλάς δεν θα πρέπει να πέφτει βίαια και να υπερτονίζει το πρόσωπο, αλλά να το «αγγίζει» απαλά και να το κολακεύει. Το υπερβολικό φλάς «καταστρέφει» τα φωτεινά σημεία του προσώπου, τα ισοπεδώνει, δίνοντας την εντύπωση ενός προσώπου μη τρισδιάστατου. Και αν ο φωτογράφος δεν έχει ως στόχο να φτιάξει εκείνο το συγκεκριμένο στυλ, καλό είναι να αποφεύγεται. (22)

Επιπλέον, το φλάς όταν είναι πολύ δυνατό, μπορεί να προκαλέσει έντονες, ανεπιθύμητες σκιές. (22) Σε αντίθεση με τα πτυσσόμενα, τα φορητά φλάς, είναι πολύ πιο δυνατά σε ένταση και ονομάζονται αλλιώς και “speedlights”. Το φως τους είναι άμεσο, δεν διαχέεται, δεν διασκορπίζεται, δεν γίνεται πιο απαλό και γι αυτό έχει ως αποτέλεσμα εικόνες με έντονες σκιές και μεγάλη αντίθεση. (8)

Αυτό σημαίνει (βάση των παραπάνω παρατηρήσεων) ότι τα φωτεινά σημεία θα εμφανίζονται φωτεινότερα και τα σκούρα σκουρότερα. Έτσι, το μακιγιάζ πρέπει να προσαρμόζεται αναλόγως και πιο συγκεκριμένα οι ενδιάμεσοι τόνοι να τονίζονται περισσότερο (πχ, μια χρωματιστή σκιά να είναι αρκετά έντονη, ή ένα κραγιόν να μην είναι πολύ απαλό), γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να επισκιαστούν από τους πολύ έντονους και τους πολύ σκούρους τόνους που δημιουργεί το φλάς.

Στις φωτογραφίες με τεχνητό φωτισμό, η ποσότητα του μακιγιάζ εξαρτάται από το φως. Αυτό που είναι το πιο σημαντικό είναι να δίνεται έμφαση στα χαρακτηριστικά του προσώπου. Αν ο φωτισμός είναι σκληρός, οι ποσότητες των προϊόντων θα πρέπει να είναι μεγαλύτερες και το μακιγιάζ πιο έντονο, ενώ αν ο φωτισμός είναι λιγότερο έντονος, το μακιγιάζ είναι κι αυτό πιο απαλό με την σειρά του (μικρότερες ποσότητες αλλά και μικρότερη ένταση). (11)

Δεξιά: Λήψη με τεχνητό φωτισμό.

Εξωτερικός χώρος

Οι φωτογραφίες που γίνονται σε εξωτερικό χώρο, είναι συνήθως πιο ενδιαφέρουσες, κι αυτό γιατί το περιβάλλον προσφέρει μια πιο ενδιαφέρουσα προοπτική από ένα απλό λευκό background. Επιλέγονται βάση του θέματος της φωτογράφισης και μπορεί να εμπεριέχουν ποικίλα στοιχεία (φυσικά ή τεχνητά). (8)

Πρόκειται για ένα μέρος το οποίο δεν είναι απόλυτα ελεγχόμενο και ανά πάσα στιγμή οι συνθήκες μπορεί να μεταβληθούν, κάνοντας το αποτέλεσμα πολύ διαφορετικό.

Το φυσικό φως όπως αναφέραμε μπορεί να είναι πολύ δυνατό, ή πολύ αχνό, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες (πχ το άμεσο φως του ήλιου είναι πολύ δυνατό, ενώ το φως μια συννεφιασμένη μέρα, είναι απαλό, λόγω της διάθλασης στα σύννεφα). (8) Συχνά, το φυσικό φως μιας εξωτερικής τοποθεσίας εξισορροπείται με την χρήση ενός **συμπληρωματικού φωτός**, με στόχο την μείωση της αντίθεσης μεταξύ των σημείων που υπερεκτίθονται και αυτών που υποεκτίθονται στο φως. Το συμπληρωματικό φως πρέπει να πέφτει από την αντίθετη κατεύθυνση από την κύρια πηγή φωτός για να το εξουδετερώνει και η έντασή του εξαρτάται από το αποτέλεσμα που θέλουμε να δώσουμε στην φωτογραφία, αν δηλαδή επιθυμούμε την έντονη παρουσία πολύ φωτεινών και πολύ σκοτεινών σημείων. (8)

Στην φωτογραφία, η ένταση του συμπληρωματικού φωτός εκφράζεται ως μια αναλογία της έντασης των δυο πηγών φωτός. Αυτό είναι το ratio. Για να το καταλάβουμε όμως καλύτερα, αρκεί να φέρουμε ένα παράδειγμα: Με την προσθήκη συμπληρωματικού φωτός ίδιας έντασης με την κύρια πηγή, η αναλογία (δηλαδή το Ratio) είναι 1:1. Με την προσθήκη συμπληρωματικού φωτός έντασης μισής της κύριας πηγής, ισοδυναμεί με Ratio 1:2. (8)

Ο ορισμός του Ratio δεν είναι μια γνώση απαραίτητη για έναν μακιγιέρ που ασχολείται με το μακιγιάζ φωτογραφίας, αλλά είναι πολύ σημαντική για να μπορέσει να διαχειριστεί το αρχικό φως σε συνδυασμό με το τεχνητό και να έχει μια σαφέστερη εικόνα για το τελικό αποτέλεσμα (και τις ποσότητες των προϊόντων που θα εφαρμόσει).

Για να ελέγξουν το φυσικό φως, οι φωτογράφοι συχνά χρησιμοποιούν ανακλαστήρες, φορητούς εξοπλισμούς, ακόμη και μεγάλα κομμάτια ύφασμα. (8) Μπορεί ακόμη να χρησιμοποιήσουν και τα ίδια τους τα ρούχα, αν είναι ανοιχτόχρωμα ντυμένοι, για να φωτίσουν το μοντέλο με ένα ακόμη συμπληρωματικό φως, αξιοποιώντας οποιοδήποτε φως είναι διαθέσιμο. (22)

Οι φωτογραφίες σε μια εξωτερική τοποθεσία μπορεί να κρύβουν όμως κι άλλες δυσκολίες εκτός από την χειραγώγηση του διαθέσιμου φωτός. Τέτοιες είναι η προσβασιμότητα (αν είναι ευπρόσιτη ή δυσπρόσιτη), οι ειδικές άδειες που πρέπει να πάρουμε αν πρόκειται για ξένη περιουσία, ή για άτομα που θα φωτογραφηθούν μαζί με το μοντέλο μας, αν κοντά βρίσκονται οργανωμένοι χώροι, αν προσφέρεται για μικρές επιμέρους αλλαγές, για πικολία στο φιλμ και αν ταιριάζει με το concept της φωτογράφισης.

Επάνω: ένα παράδειγμα φωτογράφισης σε εξωτερικό χώρο. Ακόμη και το απογευματινό φως, που τραβήχτηκε αυτή η φωτογραφία, υποβαθμίζει τις τόσο τις φωτοσκιάσεις όσο και τα χρώματα που έχουν χρησιμοποιηθεί, παρόλο που είναι πολύ έντονα.

Παρ' όλο που αυτές οι αρμοδιότητες εντάσσονται γενικά στις αρμοδιότητες του φωτογράφου, σαν μακιγιέρ, πρέπει να βοηθούμε όσο πιο πολύ μπορούμε στην επιλογή της κατάλληλης τοποθεσίας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να συζητάμε με τον φωτογράφο και να του ζητάμε αυτά που είναι αναγκαία για να φέρουμε εις πέρας το μακιγιάζ. Με την συζήτηση, ο φωτογράφος παίρνει τις απαραίτητες πληροφορίες και μπορεί πολύ ευκολότερα να επιλέξει μια κατάλληλη και βολική για όλη την ομάδα του τοποθεσία. (8)

Ένας μακιγιέρ πρέπει να μάθει όμως και να ελίσσεται. Συχνά θα πρέπει να κάνει το μακιγιάζ σε πιεστικές συνθήκες, κάτω από δυνατό ήλιο και ζέστη, σε πολύ έντονη υγρασία, έξω από την ασφάλεια ενός στούντιο. Η εξάσκηση είναι το παν και αυτό που θα σας κάνει καλύτερους και θα σας δώσει την δυνατότητα να ανταπεξέρχεστε πάντα, όποιες κι αν είναι οι συνθήκες.

Επάνω: Η φωτογραφία τραβήχτηκε σε μια δυσπρόσιτη τοποθεσία, για την οποία απαιτήθηκε από την ομάδα να διανύσει μεγάλη απόσταση με τα πόδια.

Εσωτερικός χώρος

Τα πάντα είναι πιο εύκολα όταν η φωτογράφιση γίνεται σε έναν εσωτερικό χώρο. Κι αυτό γιατί είναι ένα ασφαλές και απόλυτα ελεγχόμενο περιβάλλον. Οι συνθήκες είναι ιδανικές για εργασία, αφού περιλαμβάνει τα πάντα, από χώρους για να απλώσουμε τα σύνεργα του μακιγιάζ, μέχρι καθαρό νερό, ρεύμα και μέρος όπου μπορεί να αλλάξει το μοντέλο.

Σ' ένα τέτοιο περιβάλλον, το φως μπορεί να ελεγχθεί πολύ εύκολα όσον αφορά την πηγή απ' όπου προέρχεται, την έντασή του...

Το φως από τους φωτογράφους ελέγχεται με τρεις τρόπους:

- τις ρυθμίσεις της κάμερας και πιο συγκεκριμένα του ISO και της έκθεσης (Exposure),
- των αξεσουάρ που σχετίζονται με το φως (ανακλαστήρες, flashes, softboxes, monoblocks, ομπρέλες)
- και με την μετέπειτα επεξεργασία των φωτογραφιών (κοινώς γνωστή και ως Photoshop) (8)

Η πρόκληση στις φωτογραφίες εσωτερικού χώρου όμως έρχεται όταν ο φωτογράφος αποφασίσει να φωτογραφίσει μόνο με το διαθέσιμο φως. (8)

Για να εξισορροπήσουμε την δημιουργία έντονων σκιάσεων στο πρόσωπο, χρησιμοποιούμε συχνά ανακλαστήρες. Με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να αξιοποιήσουμε στο έπακρο το υπάρχον φως, όποια κι αν είναι η κατεύθυνσή του. Κάποιες φορές, μπορεί οι σκιές να είναι τόσο έντονες που να χρειαστεί να χρησιμοποιήσουμε ακόμη κι ένα φλας για να τις εξουδετερώσουμε.

Η θέση του, μπορεί συχνά να βρίσκεται πάνω από το ύψος του μοντέλου, γιατί με αυτό τον τρόπο οι σκιές που δημιουργούνται, βρίσκονται πίσω από το μοντέλο και δεν είναι ορατές στην κάμερα. (22)

Είναι γεγονός ότι ο τεχνητός φωτισμός είναι πιο εύκολο να χειραγωγηθεί, άρα γιατί οι φωτογράφοι αποφασίζουν να φωτογραφίσουν σε εσωτερικό χώρο με φυσικό κι όχι με τεχνητό φωτισμό; Η απάντηση είναι απλή:

Όταν έρχεται η ώρα να γίνει η επιλογή αν θα φωτογραφηθεί το μοντέλο με φυσικό ή τεχνητό φωτισμό, ο φυσικός πάντα υπερέχει. Το φως την ημέρας δίνει μια αυθεντικότητα στο πορτραίτο και δημιουργεί μια ατμόσφαιρα, που είναι σχεδόν αδύνατο να δημιουργήσουμε με το φλας ή με οποιοδήποτε άλλο τεχνητό φως. (22)

Αριστερά: Η φωτογραφία είναι ένα παράδειγμα της λήψης εξ ολοκλήρου με τεχνητό φωτισμό σε εσωτερικό χώρο. Παρατηρήστε πόσο έντονα είναι τα σκοτεινά σημεία και πόσο φωτεινά τα λευκά. Στην συγκεκριμένη περίπτωση το φλας ήταν ακριβώς απέναντι από το πρόσωπο του μοντέλου.

Κεφάλαιο 4

Τα χρώματα

“ Το χρώμα είναι το μέρος που το μυαλό μας και το σύμπαν συναντιούνται”

~ Paul Klee ~

Από την αρχή της δημιουργίας του κόσμου, οι άνθρωποι αναγνώρισαν την αξία των χρωμάτων. Προσπάθησαν να τα αξιοποιήσουν, να τα αναπαράγουν με την ζωγραφική και την φωτογραφία, να τα μελετήσουν, να ανακαλύψουν νέα. Συγγραφείς έχουν ασχοληθεί με αυτά στα βιβλία τους (με το πρώτο βιβλίο που γράφτηκε στην Ευρώπη με πληροφορίες για τα πιγμέντα, το « περί λίθων» από τον φιλόσοφο Θεόφραστο το 400π.χ. (3)) , επιστήμονες το έχουν μελετήσει διεξοδικά. Όποια εξήγηση κι αν δώσουμε, όποιος κι αν αποφασίσουμε να είναι ο ορισμός τους, ένα είναι σίγουρο: το χρώμα είναι το στοιχείο αυτό που πάντα θα μας συναρπάζει.

Το χρώμα παράγεται μέσω του φωτός. Τα πιγμέντα μπορούν να απορροφούν ένα μέρος του ορατού φωτός και να αντανακλούν το υπόλοιπο. Έτσι για παράδειγμα, σε ένα προϊόν το οποίο έχει κίτρινο χρώμα, υπάρχουν μέσα του κίτρινα πιγμέντα που απορροφούν όλα τα υπόλοιπα μήκη κύματος του λευκού φωτός γύρω του και απορρίπτουν τα κίτρινα. Έτσι το χρώμα που βλέπουμε είναι το κίτρινο. (3)

Ο Chevreux Michael Eugène, ήταν ο πρώτος που εισήγαγε την θεωρία ότι κάθε χρώμα έχει το συμπληρωματικό του. Για το κίτρινο είναι το βιολετί, για το μπλε είναι το πορτοκαλί, και για το κόκκινο είναι το πράσινο. Η αντίθεση που δημιουργείται μεταξύ δύο συμπληρωματικών χρωμάτων είναι αυτό που τα κάνει να ξεχωρίζουν σε μια σύνθεση. Η θεωρία αυτή ήταν η αρχή μια επανάστασης στην χρήση του χρώματος, γιατί οι καλλιτέχνες κάθε είδους ήρθαν για πρώτη φορά αντιμέτωποι με κάτι που δεν είχαν σκεφτεί ποτέ πριν: τον ρόλο του εγκεφάλου στη δημιουργία και στην αντίληψη των χρωμάτων. Γιατί τα χρώματα δεν είναι τίποτε άλλο παρά εφέ και οφθαλμαπάτες που σχηματίζονται μέσα στο μυαλό μας. (3)

Στα μέσα του 20^{ου} αιώνα, οι καλλιτέχνες άρχισαν να αναρωτιούνται τι θα συμβεί αν ένα δημιούργημά τους περιλάμβανε μόνο δύο ή τρία χρώματα. Έτσι, ξεκινούσαν αδειάζοντας το μυαλό τους και τοποθετούσαν χρώματα οπουδήποτε πίστευαν ότι είναι η κατάλληλη θέση εκείνη την στιγμή. (3)Αυτή η τελευταία τεχνική χρησιμοποιείται σήμερα όχι μόνο στους πίνακες αλλά πολύ συχνά και στο μακιγιάζ.

Όλες οι παραπάνω θεωρίες βρήκαν πολύ σύντομα ανταπόκριση από τους μακιγιέρ σε ολόκληρο τον κόσμο, αφού με την εφαρμογή τους σε ένα μακιγιάζ, το αποτέλεσμα αλλάζει, γίνεται καλύτερο, ομορφότερο.

Ο Maksymilian Factorowicz, γνωστός και ως Max Factor, παρουσίασε την αρχή της χρωματικής αρμονίας το 1918. Σύμφωνα με αυτήν, οι γυναίκες με ξανθά, καστανά, μαύρα και κόκκινα μαλλιά, για να είναι ο ομορφότερος εαυτός τους πρέπει να χρησιμοποιούν διαφορετικά χρώματα. (5)

Ανεξάρτητα με τον τρόπο που τα τοποθετούμε, τις συνθήκες και τις χρωματικές αρμονίες, τα χαρακτηριστικά ενός χρώματος είναι τρία:

- η απόχρωση
- η αξία και
- η ένταση

και βάση αυτών μπορούμε να κατηγοριοποιήσουμε και να χαρακτηρίσουμε οποιοδήποτε χρώμα υπάρχει. (6)

Απόχρωση: Με την απόχρωση ταυτίζουμε στην ουσία το χρώμα με μια βασική πηγή, που δεν θα μπορούσε να είναι άλλη από κάποιο από τα χρώματα του τροχού των χρωμάτων. Αυτό μπορεί να μην φαίνεται ιδιαίτερα χρήσιμο, αλλά είναι σημαντικό όταν πρόκειται να γίνει ανάμειξη. (6)

Αξία: είναι το πόσο σκοτεινό ή πόσο φωτεινό είναι ένα χρώμα. Η αξία μετράται βάση μιας κλίμακας επτά επιπέδων που ξεκινά από το λευκό και καταλήγει στο μαύρο. (6)

Ένταση: το πόσο λαμπερό ή πόσο άτονο, «ανιαρό» είναι ένα χρώμα. Η ένταση μειώνεται όταν αναμειξουμε ένα χρώμα με το συμπληρωματικό του. (6)

Σχετικά με τον τροχό των χρωμάτων, αυτός αποτελείται από 12 χρώματα. Από αυτά τα 3 είναι τα βασικά(κόκκινο, κίτρινο, μπλε), 3 είναι τα συμπληρωματικά (πορτοκαλί, πράσινο, μωβ) και 6 είναι τα τριτεύοντα. (23)

Βασικά ονομάζουμε τα τρία χρώματα κόκκινο, κίτρινο και μπλε. Τα χρώματα αυτά δεν μπορούν να παραχθούν με καμία ανάμειξη, οποιωνδήποτε χρωμάτων, και αν αναμειχθούν μεταξύ τους, παράγουν το λευκό. (6) (3)

Τα συμπληρωματικά είναι τα δευτερεύοντα χρώματα που προκύπτουν με την ανάμειξη ανά δύο των βασικών χρωμάτων. (6) Το καθένα από αυτά είναι ζευγάρι με κάποιο βασικό, το οποίο συμπληρώνει οπτικά. Τα ζεύγη αυτά είναι:

- κίτρινο- μωβ
- κόκκινο- πράσινο
- μπλε-πορτοκαλί (6)

Όλα τα παραπάνω μπορεί να μας φαίνονται ανούσια και άσημα για την δουλειά μας, αλλά στην πραγματικότητα δεν είναι. Η χρωματική θεωρία είναι εξίσου σημαντική με την διόρθωση των ιδιομορφιών κι την σωστή τοποθέτηση των προϊόντων. Κι αυτό γιατί ένα και μόνο χρώμα έχει την δύναμη να αναδείξει ή να υποβιβάσει τελείως ένα μακιγιάζ, ανάλογα με το σημείο που θα διαλέξουμε να το τοποθετήσουμε.

Το φως όπως προαναφέραμε, εμφανίζει ένα αρκετά μεγάλο εύρος χρωμάτων. Για να περιγράψουμε μια εικόνα στην οποία τα χρώματα φαίνονται όπως στην πραγματικότητα (το λευκό φαίνεται λευκό και τα υπόλοιπα χρώματα όπως ακριβώς τα βλέπουμε με γυμνό μάτι κάτω από φυσιολογικές συνθήκες φωτισμού) την χαρακτηρίζουμε με τον όρο “ color-balanced”. Αυτή η παράμετρος είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν πρόκειται να

φωτογραφηθούν προϊόντα, τα οποία ο πελάτης που θα τα αγοράσει, περιμένει να είναι ακριβώς όπως είναι στην εικόνα. (8)

Για να πετύχουν αυτήν την χρωματική αρμονία, οι φωτογράφοι χρησιμοποιούν τις ρυθμίσεις της κάμερας ή φωτογραφίζουν ένα «γκρι χαρτί». Το χαρτί αυτό μπορεί να είναι είτε ένα γκρι χαρτί (18 τοις εκατό), είτε ένα ολόλευκο χαρτί, που βοηθά στο να γίνει βαθμονόμηση των χρωμάτων στην κάμερα, είτε στην μετέπειτα επεξεργασία. (8)

Όπως αναφέραμε και στο κεφάλαιο φως και σκιά, τα χρώματα στις φωτογραφίες διαφέρουν πάντα από τα χρώματα στην πραγματικότητα, λόγω της φωτοευαισθησίας των νέων ψηφιακών φωτογραφικών μηχανών. Παρ' όλο που είναι τολμηρό να πούμε κάτι τέτοιο, αφού είναι πάντα κάτι υποκειμενικό (και εξαρτάται άμεσα από τις ρυθμίσεις που γίνονται στην εκάστοτε κάμερα), οι ψηφιακές κάμερες σήμερα έχουν γενικά την τάση να υποβιβάζουν ακόμη περισσότερο τα θερμά χρώματα και να τονίζουν ακόμη πιο πολύ τα ψυχρά.

Όταν φωτογραφίζουμε όμως θεματικά μακιγιάζ, η χρωματική ακρίβεια δεν είναι κάτι που μας επηρεάζει ιδιαίτερα. Κάποιες φορές μάλιστα, η καλλιτεχνική διάθεση ίσως οδηγήσει τον φωτογράφο να προσθέσει επίτηδες κάποια εφέ που σχετίζονται με τα χρώματα είτε την ημέρα της φωτογράφισης μέσω των ρυθμίσεων της κάμερας ή μετά την φωτογράφιση με την επεξεργασία. (8) Έτσι, οι φωτογράφοι μπορούν να εκμεταλλευτούν το εργαλείο της χρωματικής αρμονίας με έναν εντελώς καινούργιο τρόπο, δημιουργώντας χρωματικά εφέ, χρησιμοποιώντας επίτηδες τις ρυθμίσεις δίχως ακρίβεια. (8)

Η μεγαλύτερη διαφορά στο να φωτογραφίζουμε με χρώμα και χωρίς χρώμα είναι η έκφραση. (21) Οι φωτογραφίες πλούσιες σε χρώμα είναι έντονες, πολυδιάστατες, μαγευτικές. Οι ασπρόμαυρες από την άλλη είναι αυστηρές, ατμοσφαιρικές και κρατούν μια απόσταση από την απλή αποτύπωση μιας στιγμής. (21) Ο φωτογράφος Ernst Haas αξιοποιούσε τα ισχυρά αλλά σκοτεινά χρώματα και τον κορεσμό που δημιουργούνταν όταν τα αντικείμενα/πρόσωπα υποεκτίθονταν στο φως. (21) Ο Eliot Porter από την άλλη, εργάστηκε με μια πιο περιορισμένη και απλή παλέτα, διατηρώντας μια αισθησιακή προσέγγιση, και προβάλλοντας τα χρώματα συχνά ως τον μόνο λόγο που τραβήχτηκε η φωτογραφία. (21) Το ποιον δρόμο θα ακολουθήσει ο φωτογράφος και μαζί του και εμείς, εξαρτάται από το τι θέλει να εκφράσει μέσα από το έργο του.

Τα γραφικά στοιχεία μιας φωτογραφίας είναι πολλά: τα σημεία, οι γραμμές, το σχήμα, η υφή και τα χρώματα. Η αντίδραση στο χρώμα και η αλληλεπίδραση μαζί του είναι όμως οι εντονότερες σε σχέση με όλα τα υπόλοιπα στοιχεία. (21)

Τα χρώματα από μόνα τους εκφράζουν κάτι. Ο τρόπος που θα τοποθετηθούν, η έντασή τους, η καθαρότητά τους... Ακόμη και η έλλειψή τους δηλώνει κάτι. Αν για παράδειγμα θέλουμε να δώσουμε την αίσθηση της ηρεμίας, οι αποχρώσεις του μπλε ή του πράσινου είναι οι κατάλληλες. Τα πιο θερμά χρώματα (κόκκινο, κίτρινο, πορτοκαλί) αφυπνίζουν, διεγείρουν τα οπτικά νεύρα και προσελκύουν ευκολότερα το μάτι του θεατή.

Παρακάτω, αναφέρουμε ενδεικτικά κάποια χρώματα και το τι δηλώνουν αυτά.

Μαύρο

“ Πέρασα σαράντα χρόνια ανακαλύπτοντας ότι η βασίλισσα όλων των χρωμάτων είναι το μαύρο”

~ Pierre-Auguste Renoir ~

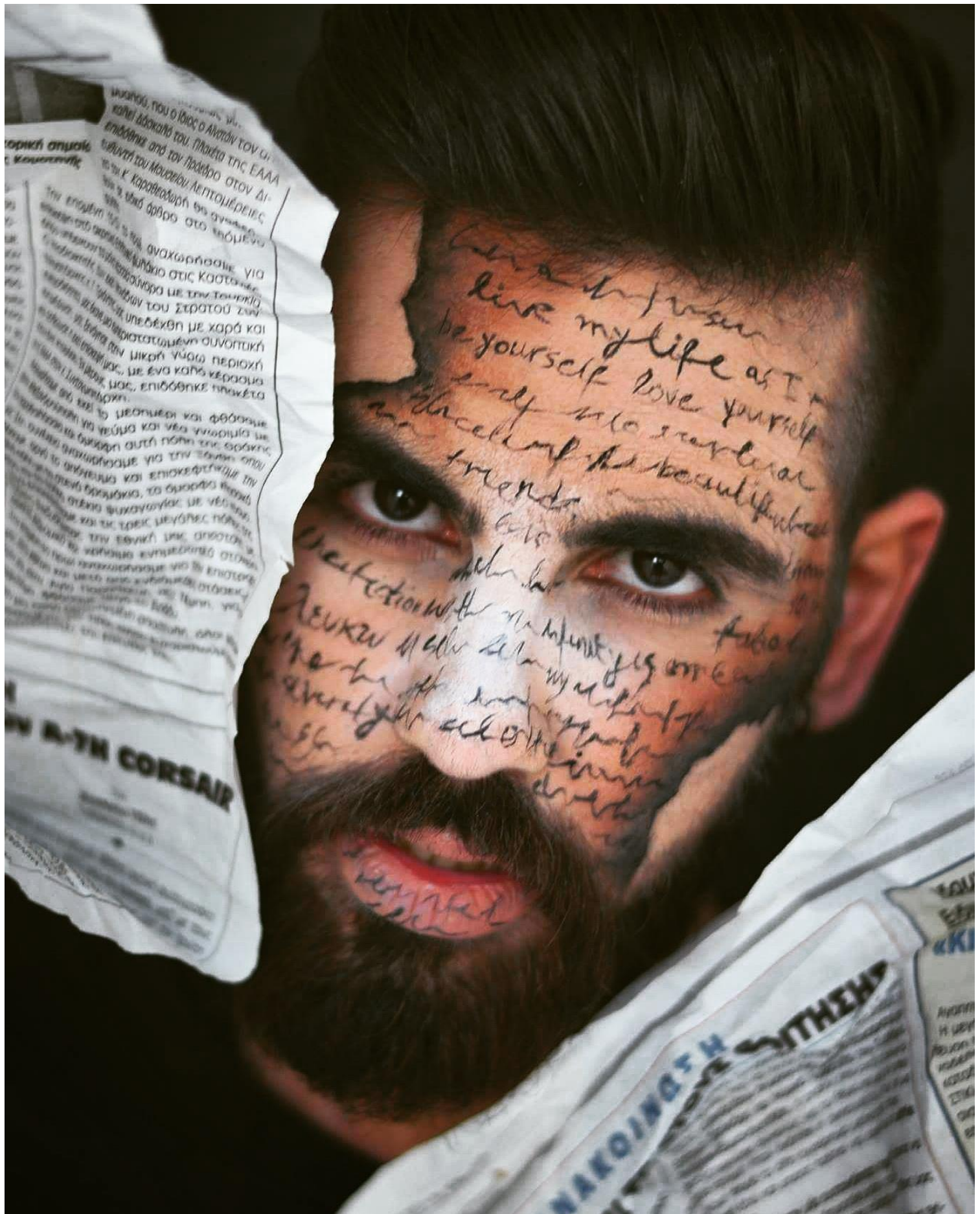
Ένα από τα αρχαιότερα μέρη της ιστορίας των χρωμάτων καθώς και ένα από τα χρώματα με την μεγαλύτερη αξία και σημασία είναι το μαύρο. (6)

Το μαύρο έχει χρησιμοποιηθεί για να χρωματίσει κάθε είδος καλλυντικού, από σκιές ματιών, κραγιόν, eyeliners. Αλλά αυτό το προϊόν που σίγουρα είναι διάσημο λόγω του μαύρου του χρώματος είναι το “μολύβι” Kohl. (Με τον όρο μολύβι δεν εννοούμε κυριολεκτικά μολύβι, αλλά μια σκιά, ένα gel, ή ένα μολύβι ματιών, ή γενικά ένα καλλυντικό για την περιοχή των ματιών με πολύ έντονη και βαθειά μαύρη απόχρωση). (5)

Το μαύρο ήταν πάντοτε άρρηκτα συνδεδεμένο με το σκοτάδι (την έλλειψη φωτός) και γι' αυτό σχετίζεται με το μυστήριο, το άγνωστο, το ανεξήγητο. (6)

Κανένα χρώμα δεν είναι τόσο εκφραστικό και τόσο κενό ταυτόχρονα. Κανένα χρώμα δεν κρατάει μέσα του τόσα μυστικά. Κανένα χρώμα δεν είναι τόσο διαχρονικό και τόσο επίκαιρο όσο το μαύρο. Και κανένα δεν θα μπορέσει να γίνει ποτέ. Γι' αυτό επέζησε μέσα στους αιώνες και παραμένει ο βασιλιάς όλων των χρωμάτων μέχρι σήμερα.

Λευκό

“ Το λευκό είναι αιθέριο. Υπάρχει μια καθαρότητα σ’ αυτό που εξυμνεί τα πράγματα κατά κάποιον τρόπο.”

~ Jonathan Milne ~

Το λευκό εκφράζει την αθωότητα και την αγνότητα. Δηλώνει κάτι καθαρό, κάτι λαμπερό, κάτι όμορφο. Είναι απλά ονειρικό... (6) Είναι το πιο φωτεινό χρώμα και βάση της θεωρίας των χρωμάτων, παράγεται από το κόκκινο, το κίτρινο και το μπλε και είναι το χρώμα του φωτός. (24)

Το λευκό βρίσκεται στην ιστορία τόσο της Ανατολής όσο και της Δύσης. Πριν το μαύρισμα γίνει διάσημο, το λευκό δέρμα θεωρούνταν ως δείγμα της κοινωνικής κατάστασης του ατόμου. Μόνο οι αριστοκράτισσες και οι πολύ πλούσιοι πολίτες ήταν ικανοί να αγοράσουν τα λευκαντικά αυτά προϊόντα. Το λευκό που χρησιμοποιούνταν για την παρασκευή αυτών των λευκαντικών κρεμών ήταν το λευκό του μολύβδου. (5) Το λευκό αυτό είναι τόσο λαμπερό και καθαρό, αλλά συνάμα τόσο τοξικό... (3) Οι γυναίκες που το εφάρμοζαν καθημερινά στα πρόσωπά τους, αρχικά εμφανίζονταν στο δέρμα δυσχρωμίες, μπλε και γκρι γραμμές και κηλίδες. Το δέρμα εμφανίζονταν αφυδατωμένο, μαραμένο, άτονο, με κίτρινες, πράσινες και μωβ δυσχρωμίες. (5) Με την μακροχρόνια χρήση, τα δόντια καταστρέφονταν, υπήρχε πτώση μαλλιών, και επηρεάζονταν μέχρι και οι πνεύμονες και τελικά οδηγούσε στον θάνατο. (5)

Τον μεσαίωνα, σε μια περίοδο που το φως ήταν δύσκολο να μεταφερθεί και να διατηρηθεί, τα χρώματα εκτιμούνταν βάση της φωτεινότητάς τους. Έτσι, οτιδήποτε λαμπερό ή φωτεινό ήταν κάτι το ποθητό. (5)

Στην μοντέρνα Κοσμητολογία το λευκό βρίσκεται παντού. Χιλιάδες νέες αποχρώσεις δημιουργούνται καθημερινά εξ αιτίας του και λευκά πιγμέντα βρίσκονται σε όλα σχεδόν τα προϊόντα. Σε κανένα όμως από αυτά δεν υπάρχει λευκό του μολύβδου, αφού έχει απαγορευτεί η χρήση του στα καλλυντικά από το 1977. (3) Και παρ’ όλο που η μόδα αυτή για την λεύκανση του προσώπου έχει πια ξεθωριάσει, οι γυναίκες στην Ιαπωνία και στην Κίνα εξακολουθούν να θεωρούν ένα λευκό και λαμπερό πρόσωπο ως το ιδανικό. (5)

Το λευκό είναι ένα μοναδικό χρώμα. Είναι το χρώμα που φωτός. Είναι το χρώμα που οι Γκέισες χρησιμοποιούσαν για να «κρύβουν» τα πρόσωπά τους. Είναι το χρώμα αυτό που οι αριστοκράτισσες έβαφαν τα πρόσωπά τους τον Μεσαίωνα. Το χρώμα που βρίσκονταν σε όλες εκείνες τις τοξικές πούδρες. Το χρώμα αυτό που οι γυναίκες πέθαιναν για χάρη του...

Μωβ

“Νομίζω ότι ο Θεός ενοχλείται αν απλά προσπεράσεις ένα χωράφι με μωβ χρώμα κάπου και δεν το παρατηρήσεις”

~ Alice Walker ~

Το μωβ σχετίζεται με βαθειά συναισθήματα λόγω του ότι είναι ένα σκούρο χρώμα (το σκουρότερο στον τροχό των χρωμάτων). Σχετίζεται με την εξουσία και την δύναμη. (6) Στην αρχαιότητα αλλά και στην αρχή της χιλιετίας ήταν το χρώμα της αριστοκρατίας, και επιτρέπονταν να φοριέται μόνο από τον αυτοκράτορα. Αυτό συνέβαινε γιατί η βαφή ήταν πολύ ακριβή και σπάνια, αφού παράγονταν από μικρά όστρακα, και μια μικρή ποσότητά της απαιτούσε εκατοντάδες, ίσως και χιλιάδες όστρακα. (3)

Το μωβ της αρχαιότητας δεν έμοιαζε με το μωβ που ξέρουμε σήμερα. Κι αυτό γιατί το χρώμα της βαφής είναι άμεσα συνδεδεμένο με το σταθεροποιητικό που προστίθεται κάθε φορά. (3)

Σχετικά με τα προϊόντα του μακιγιάζ, το μωβ ήταν ένα χρώμα που ήταν πολύ υποτιμημένο μέχρι πρόσφατα. Τα τελευταία χρόνια όμως υπάρχει μια άνοδος στον αριθμό των προϊόντων σε μωβ αποχρώσεις που βρίσκουμε στην αγορά. Κι αυτό γιατί είναι το χρώμα που φαίνεται όμορφο σε όλους. Μια ματ δαμασκηνή σκιά θα αναδείξει **οποιοδήποτε μακιγιάζ, οποιοδήποτε πρόσωπο ανεξάρτητα από την ηλικία, τη περίσταση, ή τα χρώματα της επιδερμίδας, των μαλλιών και των ματιών.**

Πράσινο

“ Το πράσινο είναι το χρώμα της ελπίδας.”

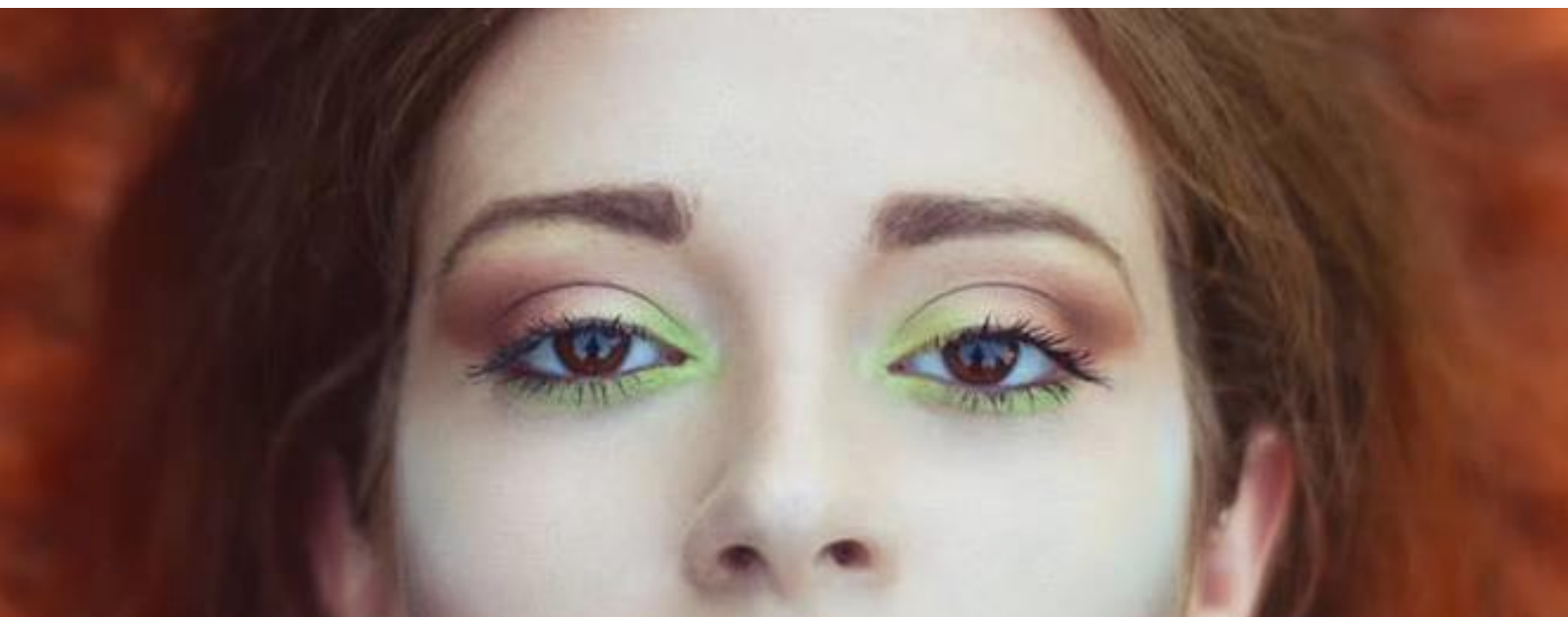
~ Oscar de la Renta ~

Το πράσινο είναι το χρώμα της χαράς, της αισιοδοξίας, της ισορροπίας και της αρμονίας. Είναι το χρώμα που βρίσκεται σε αφθονία στην φύση. Μπορεί όμως να δηλώνει και αρρώστια, θυμό και ζήλεια και, όπως και όλα τα άλλα χρώματα είναι αμφίσημο. (6)

Ένα πολύ κοινό αλλά και τόσο σημαντικό χρώμα και ιδιαίτερα για τους λαούς του παρελθόντος. Οι Αιγύπτιοι ήταν πιθανότατα οι πρώτοι στην ιστορία άνθρωποι που χρησιμοποιούσαν ως σκιά ματιών το πράσινο του μαλαχίτη, για να προστατέψουν τα βλέφαρά τους από την δυνατή ηλιακή ακτινοβολία. Ο μαλαχίτης είναι μια ημιπολύτιμη πέτρα, η οποία αν εξορυχτεί και αλεσθεί μπορεί να σχηματίσει πράσινη βαφή. (3)

Σήμερα το πράσινο χρώμα χρησιμοποιείται κυρίως για τα προϊόντα ματιών (μάσκαρα, σκιές, eyeliner, μολύβια), στα διορθωτικά προϊόντα (για τις δυσχρωμίες) και πιο σπάνια, οι πιο σκούρες του αποχρώσεις για κραγιόν.

Το πράσινο είναι ένα χρώμα γήινο, και ενώ μπορεί να είναι ένα από τα δευτερεύοντα χρώματα, για την ζωή είναι ένα από τα βασικά.

Κίτρινο

“ Το κίτρινο με κάνει να σηκώνομαι το πρωί. Το κίτρινο μου έχει διδάξει το πραγματικό νόημα της θυσίας. Το κίτρινο με κάνει να υποφέρω. Το κίτρινο είναι ο λόγος που είμαι εδώ”

~ Lance Armstrong ~

Το κίτρινο είναι το χρώμα του φωτός, του ήλιου, της αισιοδοξίας. Είναι το χρώμα του διαφωτισμού, της χαράς. (6)

Το κίτρινο είναι και ένα χρώμα αμφίσημο. Μέσα του υπάρχει και θρήνος, και παρακμή, απέχθεια (Σκεφτείτε το χλωμό κίτρινο δέρμα). Αλλά και τόση λάμψη... (6). Ανάμεσα σε όλα τα χρώματα, το κίτρινο είναι αυτό που είναι το πιο «ορατό», αυτό που δίνει στον θεατή την αίσθηση ότι κυριαρχεί. (3) Έχει μέσα του τόση δύναμη, εκπέμπει τόσο φως όσο κανένα άλλο.

Ο διάσημος ζωγράφος, και αγαπημένος ζωγράφος του Μεγάλου Αλεξάνδρου, Απελλής, ισχυρίζονταν πως για τα πολύχρωμα δημιουργήματά του χρησιμοποιούσε μόνο τέσσερα χρώματα: κόκκινο, λευκό, μαύρο και κίτρινο. (3)

Το κίτρινο βρίσκεται σε σχεδόν όλα τα προϊόντα του μακιγιάζ. Σε άλλα σε πιο μεγάλο ενώ σε άλλα σε μικρότερο βαθμό. Από κραγιόν έως βάσεις, σκιές και ρουζ, η λίστα είναι ατελείωτη.

Το πιο όμορφο κίτρινο όμως, που ο άνθρωπος θα ποθεί για πάντα είναι το κίτρινο του χρυσού, γιατί μέσα από αυτό εκφράζεται η πολυτέλεια, η ανάγκη για λάμψη, για ζωή

Κεφάλαιο 5

Το συναίσθημα

“ Οι άνθρωποι θα ξεχάσουν τι τους είπες, τι έκανες,
αλλά δεν θα ξεχάσουν ποτέ πως του έκανες να
αισθανθούν”

~ Μάγια Αγγέλου ~

Εκτός από την τεχνική, την ισορροπημένη σχέση μεταξύ φωτός και σκιάς, αλλά και τα κατάλληλα χρώματα, μια φωτογραφία για να μπορέσει να θεωρηθεί επιτυχημένη πρέπει να αποπνέει και συναισθήματα.

Πριν όμως αναλύσουμε τους τρόπους με τους οποίους αυτό είναι εφικτό με την χρήση του μακιγιάζ, είναι απαραίτητο να αναφέρουμε τον ορισμό της λέξης συναίσθημα. Όπως λοιπόν αναφέρεται στο βιβλίο «εισαγωγή στην Κοινωνική ψυχολογία» (25) Το συναίσθημα ορίζεται ως εξής:

« **Συναίσθημα:** παλαιότερα χρησιμοποιούνταν ως συνώνυμο της αίσθησης ή της συγκίνησης. Η σύγχρονη χρήση του όρου συναίσθημα δηλώνει ότι είναι μια υποθετική εννοιολογική κατασκευή η οποία περιγράφει την διαδικασία μιας αντίδρασης ενός οργανισμού σε σημαντικά γεγονότα. Το συναίσθημα γενικά θεωρείται ότι αποτελείται από αρκετά επιμέρους στοιχεία: φυσιολογική διέγερση, κινητική έκφραση, τάσεις για δράση και υποκειμενική αίσθηση.» (25)

Μια διαφορετική προσέγγιση και ένας πιο κατανοητός ορισμός για τον όρο συναίσθημα, δίνεται στο βιβλίο «Γνωστική Ψυχολογία: Από την αναπαράσταση της γνώσης στο θυμικό και στη δράση» της Αναστασίας Κωσταρίδου- Ευκλείδη. (26) Ο ορισμός εκεί δίνεται ως εξής:

« **Τα συναισθήματα είναι υποκειμενικές καταστάσεις ή εμπειρίες, που έχουν μικρή διάρκεια.** Είναι έντονα φαινόμενα με ηδονικό χαρακτήρα (ευχάριστο ή δυσάρεστο) και συνήθως έχουν μια πολύ εμφανή και προσεγγίσιμη, μνημονική ή αντιληπτική αιτία. Τέλος η βίωσή τους συνοδεύεται από σωματικές εκδηλώσεις.» (26)

Τα θετικά συναισθήματα είναι κατά βάση πιο περιορισμένα και απλούστερα σε σχέση με τα αρνητικά. Τα αρνητικά συναισθήματα απ την άλλη είναι πιο πολύπλοκα και διαφέρουν μεταξύ τους σχετικά με το αν το άτομο έχει τον έλεγχο της κατάστασης ή όχι. (26)

Γενικά, οι άνθρωποι επιλέγουν να επεξεργαστούν από το περιβάλλον τις πληροφορίες εκείνες που συμφωνούν με την διάθεσή τους.(όταν πχ είναι σε καλή διάθεση τα βλέπουν όλα θετικά) (26)και τα συναισθήματα παίζουν μεγάλο ρόλο στην μνημονική ανάσυρση, αφού κάθε ανάμνηση αποθηκεύεται μαζί με το συναίσθημα που νιώθουμε την στιγμή που αυτή δημιουργείται και αποθηκεύεται. (26)

Η «Αρχή της Πολυάννας» αναφέρει ότι παρ' όλο που τα αρνητικά συναισθήματα είναι εντονότερα και πιο σύνθετα, τα θετικά συναισθήματα είναι αυτά που κυριαρχούν. Οι άνθρωποι έχουν την έμφυτη τάση να θυμούνται τις θετικές αναμνήσεις και τα θετικά συναισθήματα πιο έντονα σε σχέση με τα αρνητικά, αλλά και επιδιώκουν να ζουν θετικές καταστάσεις ή γενικότερα καταστάσεις που θεωρούν ότι θα έχουν θετικό αντίκτυπο πάνω τους. (26)

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι είναι πολύ καλύτερα μια φωτογραφία να εκφράζει θετικά μηνύματα αφού αυτά είναι ευκολομνημόνευτα και ευκολότερα κατανοητά για τον αποδέκτη. Αυτό δεν σημαίνει ότι μια φωτογραφία που προκαλεί αρνητικά συναισθήματα δεν είναι επιτυχημένη... Απλώς η δημιουργία μιας τέτοιας φωτογραφίας που θα αγγίζει το κοινό της και θα μένει αλησμόνητη, είναι πολύ δυσκολότερη. (26)

Σχετικά με τα χαρακτηριστικά του προσώπου, όπως είναι φυσικό, κάποια έχουν μεγαλύτερη επιρροή από άλλα, κάποια δηλαδή θεωρούνται πιο σημαντικά από άλλα, και συνεπώς μεταβάλλουν πολύ ευκολότερα τον συναισθηματικό κόσμο του κοινού. Έρευνα (27) έδειξε ότι η υπερβολικά μεγάλη 3^η ζώνη του προσώπου θεωρείται αντιαισθητική, και

Επάνω: Το βλέμμα του μοντέλου μαγνητίζει αρχικά τον θεατή, αλλά η προσοχή μας στρέφεται αμέσως μετά στα χείλη, τα οποία είναι χαλαρά και μισάνοιχτα

Αυτό που προκύπτει ως πόρισμα της έρευνας, είναι ότι για να είναι ένα πρόσωπο ελκυστικό και να αιχμαλωτίσει το βλέμμα του θεατή, δεν απαιτείται να είναι απολύτως συμμετρικό, αλλά να υπάρχουν απλώς **αρμονικές αναλογίες** μεταξύ των διαφόρων στοιχείων του. Με λίγα λόγια, αυτό που παίζει τον μεγαλύτερο ρόλο στο αν ένα πρόσωπο είναι ελκυστικό ή όχι, είναι οι 3 ζώνες του, και η αναλογία τους. (27)

Τα πιο **επιθυμητά πρόσωπα** θεωρούνται αυτά που η **1^η ζώνη τους υπερέρχει σε σχέση με τις υπόλοιπες**, όσα δηλαδή έχουν **μεγάλο μέτωπο**. (27)

Αυτό συμβαίνει λόγω των αρχέγονων ενστίκτων μας, αυτών της αναπαραγωγής, γιατί για αυτά, το μεγάλο μέτωπο είναι δείγμα μεγαλύτερου εγκεφάλου, επομένως και δείγμα ευφυΐας. (26)

Όσον αφορά την έκφραση, το βλέμμα μας πέφτει και πάλι στην 3η ζώνη του προσώπου. Διαπιστώνεται πως αντίθετα με το τι θα πίστευε κανείς (ότι δηλαδή το πιο εκφραστικό μέρος του προσώπου είναι τα μάτια), **το πιο σίγουρο συμπέρασμα για την διάθεση και τα συναισθήματα του ατόμου μπορεί να το βγάλει κανείς από τα χείλη.** (26)

Η καμπύλη του στόματος είναι ένα πολύ εκφραστικό μέρος του προσώπου (ίσως το πιο εκφραστικό) που προσαρμόζεται ανάλογα (πχ όταν κάποιος είναι λυπημένος ή θυμωμένος, η καμπύλη είναι καθοδική, όταν είναι χαρούμενος, η καμπύλη είναι ανοδική, όταν είναι χαλαρός ή είναι σε μελαγχολία ή απλώς αφηρημένος, τα χείλη μπορεί να μην ενώνονται και να σχηματίζεται ένα μικρό κενό μεταξύ τους) στην εκάστοτε διάθεση. Αυτό δεν μας δείχνει ότι μόνο η καμπύλη του στόματος μαρτυρά τον ψυχικό μας κόσμο. Υπάρχουν άλλα δύο πολύ επιβλητικά χαρακτηριστικά, που είναι εξίσου εκφραστικά: τα μάτια και τα φρύδια, με τα μάτια ίσως να υπερτερούν ανάμεσα στα δύο. Απλά σε περιπτώσεις που επιθυμούμε να δημιουργήσουμε μια φωτογραφία με ένα ορισμένο συναίσθημα, το στόμα είναι εκείνο το χαρακτηριστικό του προσώπου στο οποίο πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση. Άρα με λίγα λόγια, παρ' όλο που **το στόμα είναι το πιο εκφραστικό μέρος του προσώπου**, πρέπει να τονιστεί ότι για κάθε είδους ερεθίσματα **υπάρχουν ορισμένα προεξέχοντα χαρακτηριστικά.** (26)

Λαμβάνοντας όλα τα παραπάνω υπόψη, το μακιγιάζ θα πρέπει πάντοτε να κολακεύει αυτά τα σημεία που από την πλειοψηφία θεωρούνται εκφραστικά και ελκυστικά. Και αν θα μπορούσαμε να δώσουμε κάποιες πιο συγκεκριμένες συμβουλές αυτές θα ήταν οι εξής:

- το χρώμα των χειλιών να επιλέγεται με προσοχή και να συμφωνεί με το συναίσθημα που θέλουμε να δώσουμε στην τελική φωτογραφία
- να γίνονται πάντοτε φωτοσκιάσεις με στόχο την δημιουργία μιας αρμονικής αναλογίας μεταξύ των τριών ζωνών του προσώπου (εφ' όσον είναι αρκετά δυσανάλογες) και ιδιαίτερα στην σκίαση της τρίτης ζώνης.

Όπως τονίζουν και οι ερευνητές, τα στοιχεία ενός προσώπου που θεωρούνται ελκυστικά είναι διαφορετικά για τον καθένα, και εξαρτώνται από πάρα πολλούς παράγοντες. Ένας παράγοντας που συμβάλλει στην δημιουργία μιας εικόνας με συναίσθημα είναι η σύνθεση και το σημείο εστίασης. Μπορεί το μακιγιάζ να είναι άψογα εκτελεσμένο, το φως και η σκιά να βρίσκονται σε αρμονία, τα χρώματα να είναι εκπληκτικά, αλλά αν η σύνθεση είναι λάθος, ο θεατής τελικά δεν θα ικανοποιηθεί. (28)

Η σύνθεση μπορεί να έχει γίνει διακριτικά και έμμεσα, έτσι ώστε ο θεατής να μην την αντιληφθεί, αλλά μπορεί να είναι και αρκετά προφανής. Αυτό εξαρτάται από το εξής: αν ο φωτογράφος θέλει να τονίσει αυτήν την πτυχή της εικόνας, και πιθανότατα να κεντρίσει το βλέμμα και το ενδιαφέρον του θεατή εκεί, ή απλά γιατί η εικόνα του δίνει αυτήν την δυνατότητα. (21)

Το κέντρο της εστίασης δεν αποτελεί απαραίτητα και το κέντρο της εικόνας, όπως και το σημείο εστίασης ενός μακιγιάζ δεν είναι πάντοτε τα μάτια. Το σημείο αυτό επομένως ποικίλει, και εξαρτάται πάντοτε από το αποτέλεσμα που θέλουμε να αποδώσουμε. (28)

Τέλος, για να δημιουργήσουμε φωτογραφίες με συναίσθημα, υπάρχει κι ένας ακόμη παράγοντας που πρέπει να λάβουμε υπόψη. Αυτός είναι τα χρώματα.

Τα χρώματα έχουν τη ικανότητα να προκαλούν συναισθηματικές αντιδράσεις με έναν τρόπο που τα άλλα στοιχεία μιας εικόνας δεν μπορούν. Ακόμη κι αν προσπαθήσουμε να μην το αναλύσουμε ή το πολυσκεφτούμε, τείνουμε στο να μας αρέσει ή να μην μας αρέσει ένα χρώμα (ή ένας συνδυασμός χρωμάτων) και το τι αυτό εκπέμπει. Η αυτόματη αυτή εγκεφαλική λειτουργία, η ανταπόκριση στα χρώματα, είναι συνήθως τόσο έντονη, που κυριεύει τον θεατή και καθορίζει τον τρόπο που αυτός θα αντιδράσει, αν θα του αρέσει η φωτογραφία ή όχι. Αν το χρωματικό στοιχείο είναι σε μια εικόνα έντονο, άφθονο, ασυνήθιστο ή απλά ξεχωρίζει, το πιθανότερο είναι να είναι το πρώτο πράγμα που θα προσελκύσει την προσοχή. (21)

Επάνω: Παρατηρήστε το πώς τα δύο σημεία που έχουν πορτοκαλί χρώμα κεντρίζουν το βλέμμα και αποσπούν την προσοχή. Αυτό που έχει όμως ενδιαφέρον είναι ότι δημιουργούν δύο νοερά σημεία, ανάμεσα στα οποία βρίσκεται το μοντέλο, με αποτέλεσμα το βλέμμα μας να πηγαίνει τελικά στο πρόσωπο και πιο συγκεκριμένα στο ύψος των ματιών του.

Αριστερά: Το φούξια χρώμα του κραγιόν δίνει μια επιπλέον δυναμική στην ήδη υπάρχουσα ένταση της εικόνας

Και επειδή τα χρώματα πυροδοτούν συναισθηματικές αντιδράσεις, επηρεάζουν πάντα τον θεατή, είναι αυτά που μπορούν να τον ελκύσουν πιο πολύ απ' το στιδήποτε και να τον «πείσουν» ότι η εικόνα αυτή είναι όμορφη. (21) Τα χρώματα μπορούν να αποτελούν με λίγα λόγια το μέρος αυτό της σύνθεσης που είναι το πιο αρεστό στον θεατή και θα βοηθήσει στο να μείνει η εικόνα για περισσότερο στην μνήμη του. (21) Αφαιρώντας τα χρώματα από μια σύνθεση, ενισχύουμε την «δύναμη» των υπολοίπων στοιχείων. (21) Στο προηγούμενο κεφάλαιο αναλύσαμε κάποια ενδεικτικά και συνήθη χρώματα που βρίσκουμε στις φωτογραφίες και τα συναισθήματα αποπνέει το καθένα.

Κεφάλαιο 6

Η μεταμόρφωση

“ Η τέχνη δεν μεταμορφώνεται. Απλώς αλλάζει μορφές”
~ Roy Lichtenstein ~

Η μεταμόρφωση είναι ένα από τα πιο μαγικά αποτελέσματα του μακιγιάζ.

Κάθε άτομο, αποτελείται από μια ποικιλία από διάφορα χαρακτηριστικά. Κάποια μεταβάλλονται, όπως οι γνώσεις, ενώ κάποια άλλα παραμένουν αμετάβλητα μέσα στον χρόνο. Κάποια από αυτά αποτελούν μέρος της προσωπικότητας του ατόμου, ενώ άλλα μπορεί μέσα στον χρόνο να βελτιώνονται ή να εξαφανίζονται. (26)

Αλλά τι εννοούμε με τον όρο προσωπικότητα?

Όπως αναφέρεται στο βιβλίο των Daniel Cervone και Lawrence A. Pervin με τίτλο «Θεωρίες προσωπικότητας έρευνες και εφαρμογές», προσωπικότητα είναι:

«Όλα τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά που συμβάλλουν στα σταθερά και ξεχωριστά μοτίβα συναισθημάτων, σκέψης και συμπεριφοράς ενός ανθρώπου» ή απλούστερα

«Προσωπικότητα είναι όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά του ανθρώπου που εξηγούν τους σταθερούς τύπους συμπεριφοράς». (29)

Με την αναφορά του όρου προσωπικότητα, αυτόματα αναφερόμαστε σε πολλές πλευρές του ατόμου, από τα συναισθήματά του μέχρι την συμπεριφορά του μέσα στο κοινωνικό σύνολο. Η φύση της προσωπικότητας φαίνεται να είναι όμως αυτό που διχάζει τους επιστήμονες. Παραμένει ανέπαφη ή αλλάζει κατά την διάρκεια της ζωής μας? Και μπορεί να επηρεαστεί από εξωτερικούς παράγοντες? (29)

Οι άνθρωποι έχουν χαρακτηριστικά που παραμένουν ανέπαφα στο πέρασμα του χρόνου και κάνουν το άτομο ιδιαίτερο και ξεχωριστό. Για παράδειγμα, όταν κάποιος είναι ολόκληρη την ζωή του εξωστρεφής, δεν υπάρχει πιθανότητα μια μέρα να σταματήσει να είναι και να γίνει εσωστρεφής... Υπάρχουν επίσης τα χαρακτηριστικά εκείνα που είτε αλλάζουν με τα χρόνια, είτε προσαρμόζονται στην εκάστοτε περίπτωση. .Αλλά αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα πως και η προσωπικότητα αλλάζει μαζί τους. Αυτό που αλλάζει είναι η συμπεριφορά μας. Παραδείγματος χάρη, όταν βρισκόμαστε σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον, είμαστε πιο κλειστοί και πιο τυπικοί απ ότι όταν βρισκόμαστε σ' έναν χώρο με φιλικά πρόσωπα (29)

Παρόλο που η προσωπικότητα είναι κάτι το διαχρονικό, παρατηρούνται και ενδείξεις αλλαγής. Αυτές λαμβάνουν χώρα κυρίως λόγω κάποιου εξωτερικού ερεθίσματος και επηρεάζουν το άτομο, μόνο εάν διανύει μία από τις κρίσιμες περιόδους σχηματισμού της (παιδική ηλικία, εφηβική ηλικία). (29)

Επομένως το μακιγιάζ δεν έχει την δύναμη να μεταβάλλει την προσωπικότητα ενός ατόμου αφού αυτή είναι συχνά καλά θεμελιωμένη. Έχει όμως την δύναμη να αλλάξει την

Αριστερά και επάνω: Παρατηρήστε το πώς αλλάζει το πρόσωπο το μακιγιάζ και από γλυκό γίνεται άγριο.

συμπεριφορά του την στιγμή που το φοράει και την διάθεσή του εκείνη την στιγμή. Είναι στα χέρια μας δηλαδή το αν θα κάνουμε κάποιον να νιώσει απογοήτευση και ντροπή για τον εαυτό του και την εξωτερική του εμφάνιση, ή ευτυχία και αυτοπεποίθηση.

Όπως παρατηρείτε και στις παραπάνω φωτογραφίες, το μακιγιάζ μπορεί να αλλάξει όχι μόνο εξωτερικά ένα πρόσωπο. Μπορεί να μεταβάλλει και την άποψη που είχαμε για αυτό το πρόσωπο, ή αν δεν το γνωρίζαμε, μας ωθεί στο να σχηματίσουμε μια γνώμη, να πιστέψουμε πράγματα που μας μαρτυρά γι' αυτό η φωτογραφία. Πράγματα που ίσως να μην είναι και αλήθεια....

Έτσι συμπεραίνουμε ότι το μακιγιάζ δεν έχει μεγάλη επιρροή στον χαρακτήρα του ατόμου, αλλά έχει πολύ μεγάλη επιρροή στο πως οι άλλοι βλέπουν το άτομο αυτό.

Ένα μακιγιάζ Vamp για παράδειγμα, δίνει την εντύπωση ενός πιο σκοτεινού ατόμου, πιο μυστηρίου. Αντίθετα ένα μακιγιάζ με έντονα λαμπερά και νέον χρώματα, δηλώνει ένα άτομο χαρούμενο, αισιόδοξο, γεμάτο ενέργεια και αγάπη για την ζωή. Το τι θα διαλέξουμε είναι δική μας επιλογή και εξαρτάται είτε από το θέμα, πρόκειται για οργανωμένη φωτογράφιση, είτε από την στιγμή, αν το μακιγιάζ που θα κάνουμε είναι για μια άλλη περίπτωση.

Και ακόμη κι αν το μακιγιάζ όντως μεταμορφώνει, γιατί είναι κακό να αλλάζουμε για λίγο; Να γίνουμε λίγο πιο λαμπεροί, πιο τολμηροί, πιο μυστηριώδεις, διαφορετικοί... Η ζωή θα ήταν ανιαρή αν τα πράγματα παρέμεναν για πάντα ίδια. Και σ' έναν κόσμο που διαρκώς αλλάζει, πως εμείς να απαρηθούμε την αλλαγή;

Και ειδικά αν αυτή στο τέλος της ημέρας μπορεί να σβηστεί με λίγο σαπούνι και νερό...

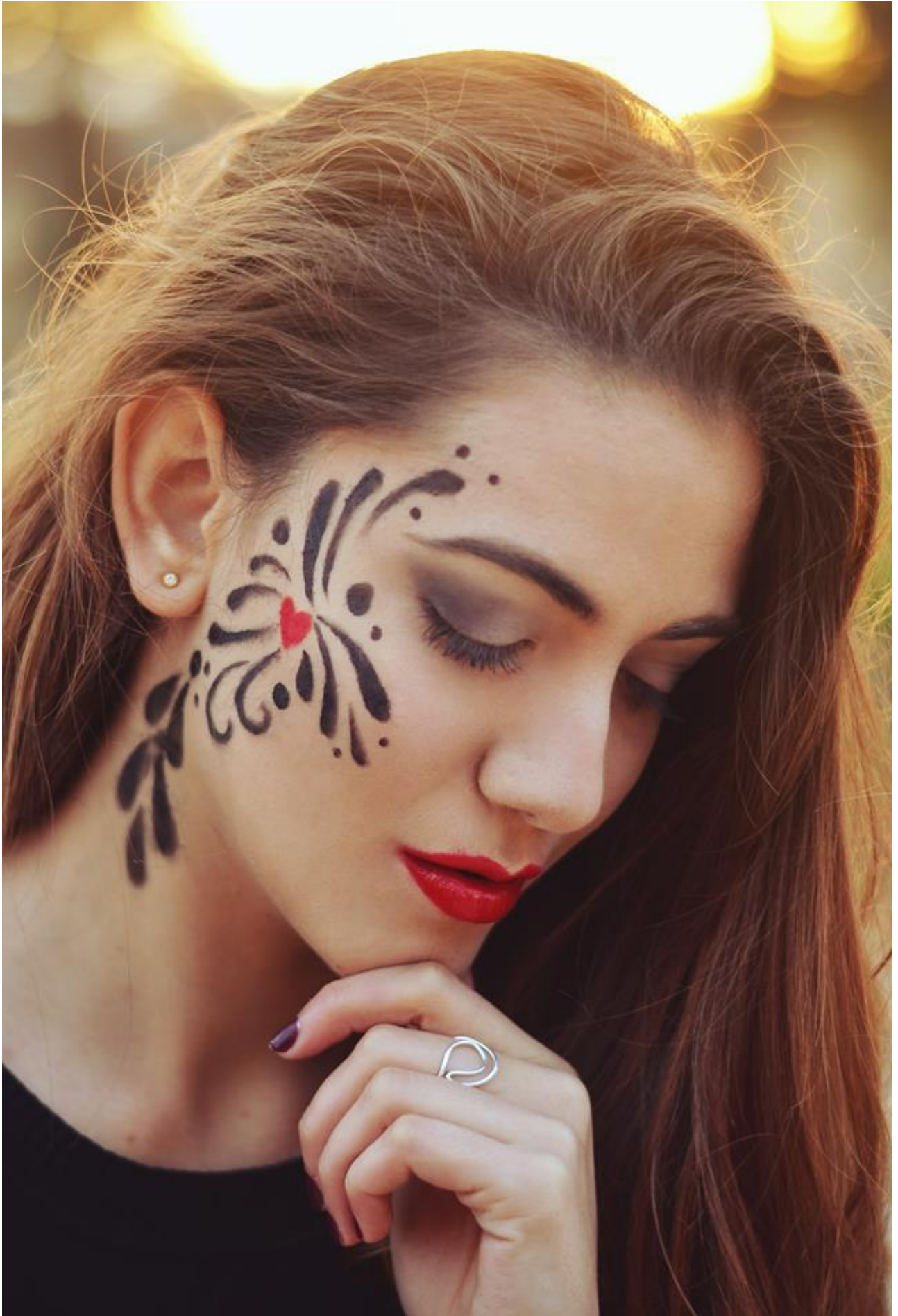

Κεφάλαιο 7

Η άλλη πλευρά της τέχνης

(παραβαίνοντας τους κανόνες)

“ Αν υπακούς όλους τους κανόνες, χάνεις όλη την διασκέδαση”

~ Katharine Hepburn~

Ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία της τέχνης είναι να προκαλεί. Όχι απλώς να προβληματίζει, **να προκαλεί**. Η τέχνη πρέπει να μπορεί να αγγίζει με οποιονδήποτε τρόπο τον αποδέκτη. Μπορεί να τον συγκινήσει, να τον σοκάρει, να του δημιουργήσει αξέχαστα συναισθήματα. Αυτό στην περίπτωση μας μπορεί να είναι μια μαύρη σκιά που μπορεί να τοποθετηθεί στον έσω κανθό, μια σκιά χρωματικά μη αρμονική με τα μάτια που μπορεί να αποτελέσει το βασικό χρώμα για το μακιγιάζ των ματιών, ένα κραγιόν στα χείλη που δεν ταιριάζει στο χρωματικό τόνο της επιδερμίδας. Άλλωστε το θεματικό μακιγιάζ είναι ένα είδος τέχνης.

Γι' αυτό δεν υπακούει σε κανόνες, δεν ακολουθεί στερεότυπα, δεν είναι ποτέ το ίδιο. Κάθε γραμμή που βλέπουμε, κάθε χρώμα, μπορεί να έχει τοποθετηθεί με μαθηματική ακρίβεια ή απλά μπορεί να βρίσκεται εκεί που βρίσκεται για τους δικούς του... όχι και τόσο προφανείς λόγους. Ποιος μπορεί να πει σε έναν ζωγράφο που θα τοποθετήσει μια πινελιά ή σε έναν γλύπτη ποιο σημείο θα χαράξει? Η τέχνη ήταν, είναι και θα είναι κάτι που βγαίνει από μέσα μας, δίχως βία, δίχως πρέπει και μη.

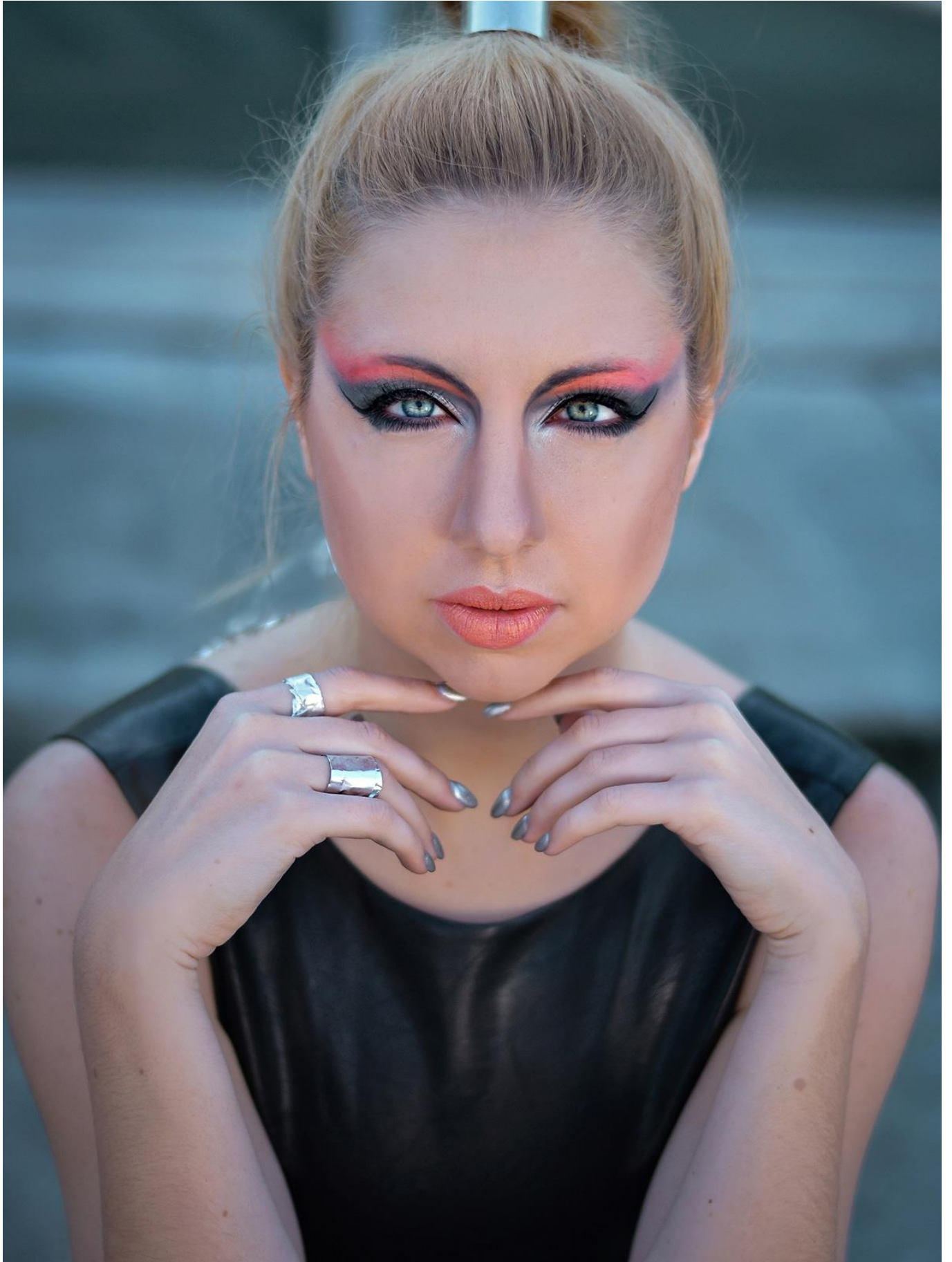
Βέβαια, για να δουλέψουν τα πάντα και το αποτέλεσμα να είναι ποιοτικό και όμορφο, πρέπει να θυμόμαστε πάντα όλα όσα μάθαμε στην διαδρομή και να τα χρησιμοποιούμε για να κάνουμε τα πάντα να λειτουργούν στην εντέλεια. Αυτό όμως δεν σημαίνει να εφαρμόζουμε τυφλά τους κανόνες και να μην είμαστε δημιουργικοί.

Σκεφτείτε για παράδειγμα μια εξίσωση. Μπορεί να έχει εφευρεθεί από κάποιον μαθηματικό, με στόχο να χρησιμοποιηθεί για την επίλυση μαθηματικών προβλημάτων, αλλά αν κάποιος την συνδυάσει και την εφαρμόσει πάνω σ ένα ύφασμα, τότε αυτή γίνεται ένα φόρεμα. Αν κάποιος την χρησιμοποιήσει σε έναν πίνακα ζωγραφικής, μπορεί να γεννηθεί ένα αριστούργημα, ή ακόμη και μια νέα μορφή τέχνης την οποία η ανθρωπότητα δεν έχει ξαναδεί ποτέ πριν.

Έτσι κι ένας μακιγιέρ, δεν οφείλει να υπακούει πάντοτε τυφλά τους κανόνες. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει ότι θα αμφισβητούμε οποιαδήποτε γνώση έχουμε πάρει κατά την διάρκεια της σταδιοδρομίας μας. Ούτε ότι θα τις αγνοούμε διαρκώς. Οι κανόνες βρίσκονται εκεί για κάποιον λόγο. Κι ο λόγος αυτός είναι για να αποφεύγονται τα λάθη.

Αλλά τα λάθη είναι κάτι αναπόφευκτο και πολύ σημαντικό για έναν νέο makeup artist. Γιατί μας διδάσκουν και μας κάνουν ακόμη καλύτερους. Ο ευκολότερος τρόπος να μάθουμε από αυτά είναι η παρατήρηση. Παρατηρήστε τα πάντα από τα παλιότερα μακιγιάζ σας, μέχρι διαφημίσεις, το μακιγιάζ των μοντέλων στα περιοδικά, την τηλεόραση, τον τρόπο που οι γυναίκες βάζονται στην περιοχή σας καθημερινά. Η παρατήρηση είναι αυτή που θα σας

βοηθήσει να διορθώσετε τα λάθη σας, να τα αντιμετωπίζετε γρηγορότερα και να τα αποφεύγετε.

Αλλά ακόμη κι αν κάποιες φορές δεν μπορέσετε να τα αποφύγετε, δεν πειράζει... Άλλωστε, όπως συνήθιζε να λέει και ο Κενγη Αουοϊν, με το μακιγιάζ, τίποτε δεν είναι μόνιμο: Τα πάντα μπορούν να διορθωθούν με μπατονέτες, σφουγγαράκια, σαπούνι και νερό. (19)

Όσον αφορά την αντιμετώπιση όλων εκείνων των καταστάσεων που θα προκύψουν στον δρόμο, θα σας βοηθήσει η εξάσκηση και η εμπειρία. Η εμπειρία θα λύσει τις απορίες σας και θα σας μάθει πώς να βελτιωθείτε τεχνικά, ακόμη και με τρόπους που δεν θεωρούσατε πιθανούς. Από την άλλη η εξάσκηση θα σας διδάξει όλα όσα δεν μπορείτε να βρείτε στα βιβλία και όσα δεν μπορείτε να πετύχετε με άλλον τρόπο όπως η ταχύτητα και η δυνατότητα να προσαρμόζεστε στις διάφορες καταστάσεις, να ελίσσεστε. Τι άλλο να πούμε; Η εξάσκηση μετράει.

Επίσης ένα στοιχείο που δεν πρέπει ποτέ ένας μακιγιέρ να ξεχνάει είναι να βάζει την καρδιά του αλλά και την προσωπικότητά του στο κάθε μακιγιάζ που δημιουργεί. Άλλα θα είναι πιο απλά και θα απαιτούν λιγότερες δεξιότητες, άλλα θα είναι αληθινά έργα τέχνης. Όμως στο τέλος της ημέρας όλα ανεξαιρέτως θα είναι ξεχωριστά, ανεξάρτητα από τον βαθμό δυσκολίας τους.

Το προσωπικό στυλ είναι ίσως η μεγαλύτερη πρόκληση για έναν makeup artist. Πολλοί άνθρωποι μπορούν να βάψουν τόσο τους εαυτούς τους όσο και τους άλλους εξαιρετικά. Αλλά ένας πραγματικός μακιγιέρ δεν προσλαμβάνεται γιατί μπορεί απλά να κάνει ένα όμορφο μακιγιάζ, αλλά για το προσωπικό του στυλ. (17) Επειδή μπορεί να δημιουργήσει όχι απλά μακιγιάζ, αλλά πραγματικά αριστουργήματα.

Το προσωπικό στυλ σχετίζεται σε ένα μεγάλο βαθμό με τα έμφυτα ταλέντα και τον χαρακτήρα του ατόμου αλλά είναι και κατά ένα μέρος επίκτητο. Ο χρόνος θα δείξει ποια είναι η κλίση και το δυνατό σας σημείο. Σε τι υπερέχετε και τι κάνετε με μεγαλύτερη ευκολία, τι βγαίνει από μέσα σας. Ο καθένας είναι διαφορετικός και πρέπει να μάθουμε να σεβόμαστε αυτήν την διαφορετικότητα.

Τέλος η τέχνη σημαίνει πειραματισμό. Σημαίνει να είσαι τολμηρός, να μην φοβάσαι την αποτυχία, να ρισκάρεις. Τι κι αν μια φορά το αποτέλεσμα δεν ήταν όπως το είχαμε φανταστεί; Την επόμενη, είναι σίγουρο ότι θα είναι πολύ πιο σωστό τεχνικά και πολύ πιο όμορφο αισθητικά.

Κανένας ζωγράφος, κανένας φωτογράφος, κανένας ηθοποιός δεν έγινε ποτέ διάσημος επειδή ήταν ίδιος με όλους τους άλλους ή επειδή σκεφτόταν με τον ίδιο τρόπο με τους υπολοίπους. Αλλά για το ακριβώς αντίθετο: επειδή σκέφτονταν όλοι αντικομφορμιστικά. Γιατί έβαφαν τον ουρανό πράσινο, το δέρμα γκρι, τις σκιές μωβ (3), γιατί φωτογράφιζαν νεκρή φύση ή έντομα, γιατί σκέφτονταν διαφορετικά και έκαναν κάτι που ο κόσμος ποτέ δεν θα περίμενε από αυτούς.

Άλλωστε, αυτό είναι που επιζητά κι ο κόσμος από έναν πραγματικό makeup artist: να τον πάει σ' ένα μέρος που κανείς δεν έχει τολμήσει να εξερευνήσει ποτέ πριν.

Είναι κάτι το μοναδικό μια στις τόσες να παραβαίνουμε λιγάκι τους κανόνες. Μαγικό θα τολμούσαμε να πούμε. Κάποιες φορές γίνεται συνειδητά, άλλες πάλι ασυνείδητα. Κάποιες φορές έχουμε την επιλογή να ελέγξουμε το που θα βρίσκεται το καθετί, ενώ άλλες πάλι, τα χέρια μας «αποφασίζουν» από μόνα τους. Αν μάθουμε να πηγαίνουμε παράλληλα με αυτήν την έμφυτη ορμή και να μην την καταπολεμάμε, αν μάθουμε να δεχόμαστε και να διαχειριζόμαστε αυτήν την ενέργεια που μας πλημμυρίζει την στιγμή που δημιουργούμε, τότε είναι σίγουρο ότι θα καταλήξουμε με την καλύτερη και ομορφότερη δουλειά της ζωής μας.

“ Αν είσαι πρόθυμος να κάνεις κάτι που πιθανότατα να μην λειτουργήσει, τότε είσαι πιο κοντά στο να είσαι ένας καλλιτέχνης ”

~ Seth Godin ~

Live your life as if you were not coming back. Love yourself, love your friends, and love the beautiful, unrepeatable moments in your life. You are never going to get them back.

I dream
soon
fabulous
short-termism
drinks
then
in

213/213E

Highlights
NIKON D5100

MENU

Κεφάλαιο 8

Πίσω από την κάμερα

“ Ερωτεύσου την διαδικασία και το αποτέλεσμα θα έρθει”

~ Eric Thomas ~

Ο χώρος της φωτογραφίας είναι ένας μοναδικός χώρος να εργάζεται κανείς. Είναι φοβερά μεταβαλλόμενος, γεμάτος εκπλήξεις και προκλήσεις σε κάθε βήμα της διαδρομής.

Η κάθε μέρα είναι εντελώς διαφορετική από τις προηγούμενες, γεμάτη τόσες πολλές, νέες περιπέτειες και τόσες εμπειρίες. Μπορεί την μια μέρα η φωτογράφιση να λαμβάνει χώρα σε εσωτερικό χώρο, την άλλη σε εξωτερικό χώρο. Την μία ημέρα να είναι στην θάλασσα, ενώ την επόμενη στο βουνό. Οι πιθανότητες είναι ατελείωτες.

Όπως και οι τοποθεσίες, έτσι και τα μακιγιάζ που θα κληθούμε κάθε φορά να κάνουμε θα διαφέρουν. Το εύρος μπορεί να κυμαίνεται από απλό ή και αόρατο μακιγιάζ, μέχρι και θεματικά μακιγιάζ, ή και σε κάποιες περιπτώσεις μακιγιάζ των special effect.

Το καθένα είναι μοναδικό για τους δικούς τους λόγους. Κάποιες φορές γιατί εκφράζει κάτι ιδιαίτερο ή κάποιες γιατί δείχνει τις δυνατότητές μας σε όλο τους το εύρος και το επίπεδο που βρισκόμαστε τεχνικά. Η κάθε φωτογράφιση είναι σημαντική. Και γι' αυτό δεν πρέπει να λέτε όχι σε καμία ευκαιρία. Οι φωτογραφίσεις που απαιτούν ένα πολύ συντηρητικό μακιγιάζ, το οποίο έχει προκαθορίσει ένας ατζέντης, μια εταιρεία ή μια διαφημιστική, μπορεί να νιώθετε ότι σας στερούν την ευκαιρία να είστε δημιουργικοί. Σας βοηθούν όμως να καλύψετε τα έξοδά σας ή να αγοράσετε νέα υλικά, που είναι πολύ σημαντικό. Από την άλλη μια θεματική φωτογράφιση είναι ένα δύσκολο εγχείρημα, που συνήθως δεν έχει καλές ή καθόλου οικονομικές απολαβές, αλλά το αποτέλεσμα πραγματικά το αξίζει. Ποιος μπορεί να πει ποιο είναι πιο σημαντικό;

Ότι κι αν επιλέξετε να κάνετε στην καριέρα σας όμως, πρέπει να το κάνετε με αφοσίωση και πολλή αγάπη. Ναι, υπάρχουν πολλοί makeup artists στις μέρες μας, αλλά μόνο λίγοι από αυτούς είναι πραγματικοί καλλιτέχνες. Είναι μια από τις δυσκολότερες προκλήσεις το να καταφέρει κανείς σήμερα να ξεχωρίσει. Αλλά αυτή είναι η ουσία.

Όσον αφορά τις backstage φωτογραφίες, δεν είναι απαραίτητο να τραβάτε, αφού μπορεί να υπάρχει γύρω σας και κάποιο άτομο που να κάνει αποκλειστικά αυτήν την δουλειά, αλλά είναι αυτή η μικρή κίνηση που κάνει την διαφορά. Είναι όμορφες, μπορείτε να την προσθέσετε στην δουλειά σας και είναι ένα υπέροχο ενθύμιο για να θυμάστε όλες εκείνες τις όμορφες μέρες που ζήσατε. Επιπλέον, είναι η δική σας οπτική, το πώς βλέπατε την φωτογράφιση, τι σας ενθουσίασε, τι αποσιωπήσατε...

Και ακόμη κι αυτές οι φωτογραφίες που συχνά αγνοούμε είναι ένα είδος τέχνης. Και μάλιστα από τα πιο όμορφα και πιο γοητευτικά είδη: γιατί προβάλλουν κάτι όμορφο, ενώ παράλληλα αποτυπώνουν αυτήν την μαγική στιγμή.

Επειδή μια φωτογράφιση είναι μια ομαδική δουλειά, είναι πιθανόν συχνά να κληθείτε να κάνετε κι άλλα πράγματα πέρα από τα καθήκοντά σας. Κάποια θα τα βρείτε πολύ διασκεδαστικά και θα σας αρέσουν, άλλα πάλι όχι και τόσο.

Ναι, δεν είναι μέσα στις αρμοδιότητές σας να κρατάτε τον ανακλαστήρα και να βοηθάτε τον φωτογράφο, ή να καθαρίσετε τα ρούχα του μοντέλου που πιθανόν να έχουν λερωθεί, αλλά θυμηθείτε ακριβώς αυτό: ότι μια φωτογραφία είναι συλλογικό έργο. Στο τέλος της ημέρας, αν το αποτέλεσμα δεν είναι καλό θα επηρεάσει κι εσάς. Οπότε γιατί να μην προσφέρετε την βοήθειά σας εκεί που χρειάζεται;

Άλλωστε, η ευγένεια είναι ένα χαρακτηριστικό απαραίτητο για οποιονδήποτε, όποια κι αν είναι η θέση του μέσα σ' έναν επαγγελματικό χώρο. Και μπορεί να βοηθήσει όχι μόνο για την δημιουργία άριστων συνεργασιών αλλά και την δημιουργία σχέσεων που επεκτείνονται και πέρα από τα όρια ενός στούντιο.

Η βοήθεια αυτή που θα προσφέρετε στους συνεργάτες σας είναι όμως πολύτιμη και για σας. Οι λεπτομέρειες και τα μικρά μυστικά που θα μάθετε στην πορεία θα σας βελτιώσουν τεχνικά και θα σας βοηθήσουν να καταλάβετε τα πάντα καλύτερα: πχ, τον τρόπο με τον οποίο ο φωτογράφος ελέγχει το φως ή τα σημεία που πρέπει να αποφεύγετε την χρήση highlighter αν ο φωτισμός είναι πχ από τα πλάγια, γιατί το αποτέλεσμα θα φανεί αφύσικο. Μυστικά που δεν υπάρχουν σε κανένα βιβλίο.

Σχετικά με τα υλικά, είναι γεγονός ότι οι νεότεροι μακιγιέρ τείνουν να κάνουν τα πάντα βάση της θεωρίας και να ακολουθούν ευλαβικά τους κανόνες. Ένα άτομο όμως που θα βρεθεί στην καρέκλα τους μπορεί να μην χρειάζεται όλα εκείνα τα προϊόντα που η θεωρία διδάσκει. Αυτό είναι κάτι που με τον καιρό θα αλλάξει. Φορά με την φορά θα δείτε την δουλειά σας να εξελίσσεται, τους χρόνους σας να βελτιώνονται, την αντίληψή σας για τα πράγματα να αλλάζει. Πολύ σύντομα θα μπορείτε να διαχειριστείτε οποιαδήποτε κατάσταση προκύψει, και δεν θα διστάζετε να αλλάζετε γνώμη ακόμη και στα μισά της εφαρμογή του μακιγιάζ. (11)

Η καλή γνώση του αντικειμένου σας είναι αυτό που θα σας βοηθά να κάνετε πάντα υπέροχες επιλογές που θα εξυμνούν την δουλειά σας και θα σας πηγαίνουν ένα βήμα πιο κάτω

Σχετικά με τα εργαλεία σας, θυμηθείτε : ο επαγγελματισμός φαίνεται ακόμη και στα πιο απλά πράγματα. Έτσι τα πάντα θα πρέπει να είναι πεντακάθαρα.

Τα πάντα θα πρέπει να βρίσκονται σε θήκες, γιατί αν οι φωτογραφίσεις γίνονται σε εξωτερικό χώρο ή απαιτούν από την ομάδα να μετακινείται από μέρος σε μέρος, πόλη σε πόλη ή χώρα σε χώρα, υπάρχει ο κίνδυνος να χαθούν, να φθαρούν ή να χαλάσουν. Οι καλές συνθήκες διατήρησης των προϊόντων είναι επίσης ένα σημαντικό κομμάτι της διαδικασίας του μακιγιάζ. Τα προϊόντα δεν πρέπει να μένουν ανοιχτά, αλλιώς ρισκάρουμε το να χαλάσουν, να ξεραθούν ή να αποτελέσουν εστίες μικροβίων.

Πιο βολικά θα βρείτε τα προϊόντα που είναι σε παλέτες, αφού είναι πολλές αποχρώσεις μαζί . Αυτό σημαίνει περισσότερες επιλογές σε λιγότερο χώρο. Ποιος δεν θα το ήθελε αυτό;

Τέλος επειδή ατυχήματα και ατυχίες συμβαίνουν **πάντα**, οι πιο χρήσιμες πληροφορίες που θα μπορούσαμε να δώσουμε, είναι: να υπάρχει στο βαλιτσάκι ένα αντισηπτικό και να μην ξεχνάτε ποτέ ότι τα δάχτυλά των χεριών σας μπορούν να γίνουν υπέροχα εργαλεία αν χρειαστεί!

Για αυτό όμως που θα νιώσετε πραγματικά ευγνώμονες είναι οι άνθρωποι. Όλοι όσοι θα γνωρίσετε στον δρόμο σας. Με άλλους θα συνεργάζεστε άψογα, με άλλους όχι και τόσο. Άλλοι θα σας κάνουν να θέλετε να εγκαταλείψετε, άλλοι πάλι θα σας κάνουν να θέλετε να φτάσετε στο τέλος. Όχι για να δείτε τι κρύβεται εκεί, αλλά μονάχα για την υπέροχη διαδρομή. Άλλοι θα είναι απλά περαστικοί στο μεγάλο ταξίδι σας, ενώ άλλοι θα έρθουν και θα μείνουν. Αλλά μην στεναχωριέστε, όλα είναι μέρος της διαδικασίας. Και όλα έχουν κάτι να μας διδάξουν.

Και μετά θα γνωρίσετε και εκείνους τους ανθρώπους... Τους ανθρώπους που μαζί τους θα φτάσετε μαζί μέχρι το τέλος της διαδρομής... Και η ζωή σας θα αλλάξει...

ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ

Επίλογος

Η εργασία αυτή ήταν ένα τεράστιο εγχείρημα και δεν θα μπορούσα να το είχα φέρει εις πέρας χωρίς όλους αυτούς τους υπέροχους ανθρώπους, που ήταν δίπλα μου.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Ιωάννα Μελισσινού, γιατί χάρη σ' αυτήν έγινα καλύτερη στην δουλειά μου και έμαθα πράγματα που ποτέ δεν φανταζόμουν. Σ ευχαριστώ για όλα!

Θέλω επίσης να ευχαριστήσω δύο ξεχωριστά κορίτσια, την Όλγα και την Αλεξάνδρα. Για όλα τα γέλια, όλα τα απρόοπτα, όλες τις συζητήσεις, όλα τα μαγικά πράγματα που ζήσαμε μαζί. Η καθεμία ομόρφυνε μια διαφορετική περίοδο της ζωής μου και μαζί με κάνατε αυτή που είμαι σήμερα. ! Σας αγαπώ!

Δεν θα μπορούσα να αφήσω απ' έξω όλους όσους συμμετείχαν σ' αυτή μου την προσπάθεια και βρίσκονταν μπροστά από την κάμερα. Για όλες λοιπόν τις υπέροχες αναμνήσεις, και τις όμορφες στιγμές θέλω να ευχαριστήσω οποιονδήποτε κάθισε απέναντί μου και με άφησε να τον μακιγιάρω.

Την Γεωργία, την Λαμπρινή Γ, την Νεφέλη, την Χαρά, την Λαμπρινή Α., την Κρίστα, την Άννα, την γλυκιά μου Amanita, τον Παντελή και τον Παναγιώτη γιατί σε σας δεν βρήκα μόνο όμορφα πρόσωπα, αλλά και νέους φίλους, την Ιωάννα Ι. που έκανε όλο αυτό το ταξίδι μόνο για να δουλέψουμε μαζί και να με γνωρίσει,

Τα κορίτσια του Top Class International modeling Agency: την Νάσια, την Χρύσα, την Αγγελική, την Καλή, την Ιφάν και την Σμαράγδα, για τον χρόνο τους και γιατί με έκαναν να αγαπήσω ακόμη περισσότερο την δουλειά μου

Αλλά περισσότερο σας ευχαριστώ όλους γι' αυτό: γιατί με εμπιστευτήκατε απόλυτα και δίχως ερωτήσεις . Κι αυτό για μένα είναι η μεγαλύτερη τιμή

Το μεγαλύτερο ευχαριστώ πηγαίνει όμως στην μαμά μου, που με βοήθησε με τον δικό της μοναδικό τρόπο σε ότι κι αν της ζήτησα. Και παρόλο που μαλώνουμε συχνά ή διαφωνούμε, εγώ πάντα θα σ' αγαπώ!

Τέλος, αυτό ταξίδι δεν θα ήταν το ίδιο χωρίς ένα πρόσωπο: τον αγαπημένο μου φωτογράφο Νίκο Αυδίκο. Νίκο μου, ήσουν πάντα εκεί, στους προβληματισμούς μου, στις χαρές, στις άσχημες στιγμές, αλλά και στις μαγικές. Ήσουν σκεπτικός στην αρχή, οφείλω να το μαρτυρήσω, αλλά κοιτώντας πίσω ελπίζω να νιώθεις περήφανος και πως η απόφαση που πήρες ήταν η σωστή. Είσαι πολλά παραπάνω από φίλος μου: είσαι το άτομο που έκανε αυτό το ταξίδι τόσο ξεχωριστό. Δεν ξέρω τι θα ακολουθήσει στην συνέχεια, ή ως που θα φτάσουμε τελικά. Είμαι απλά χαρούμενη που είμαστε σ' αυτό το ταξίδι μαζί!

Φωτογραφίες

- **Εξώφυλλο:** φωτογραφία από την συγγραφέα
Σελίδες 6, 9, 11: φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
- **Εισαγωγή**
Σελίδα 14: φωτογραφία από τον Νίκο Αυδίκo
- **Κεφάλαιο 1: Η σχέση της φωτογραφίας με το μακιγιάζ (Μια μικρή ιστορική αναδρομή)**
Σελίδες 15, 19, 20, 22: όλες οι φωτογραφίες από την Ιωάννα Μελισσινού
Σελίδα 18,21: φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
- **Κεφάλαιο 2: Τέχνη και Τεχνική**
Σελίδες 23, 26, 27, 29, 31, 35, 37, 41, 43: όλες οι φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
Σελίδες 32, 33, 34, 38, 39: όλες οι φωτογραφίες από την Ιωάννα Μελισσινού
- **Κεφάλαιο 3: Το φως και η σκιά**
Σελίδες 45, 49, 52, 55, 56, 57: όλες οι φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
Σελίδες 48, 53: όλες οι φωτογραφίες από την Ιωάννα Μελισσινού
- **Κεφάλαιο 4: Τα χρώματα**
Σελίδες 60, 67, 68, 72, 73, 74, 76: όλες οι φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
Σελίδες 62, 63, 66, 69, 71, 75: όλες οι φωτογραφίες από την Ιωάννα Μελισσινού
- **Κεφάλαιο 5: Το συναίσθημα**
Σελίδες 78, 79, 83, 86: όλες οι φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
Σελίδες 82, 85: όλες οι φωτογραφίες από την Ιωάννα Μελισσινού
Σελίδα 81: φωτογραφία από τον Πέτρο Σαμαρτζίδη
- **Κεφάλαιο 6: Η μεταμόρφωση**
Σελίδες 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96: όλες οι φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
Σελίδα 88: φωτογραφία από την Ιωάννα Μελισσινού
- **Κεφάλαιο 7: Η άλλη πλευρά της τέχνης (παραβαίνοντας τους κανόνες)**
Σελίδες 97, 99, 100, 103, 104, 106: όλες οι φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
Σελίδες 101, 102: όλες οι φωτογραφίες από την Ιωάννα Μελισσινού
- **Κεφάλαιο 8: Πίσω από την κάμερα**
Σελίδες 110, 112, 116 (και οι δύο φωτογραφίες της σελίδας), 117, 119, 120: όλες οι φωτογραφίες από τον Νίκο Αυδίκo
Σελίδες 111, 113, 114, 115, 121: όλες οι φωτογραφίες από την Ιωάννα Μελισσινού
Σελίδα 118 (η επάνω): φωτογραφία από την Γεωργία Ράπτη
Σελίδα 122: φωτογραφία από τον Νίκο Μπάρδη
- **Επίλογος**
Σελίδα 124: φωτογραφία από τον Νίκο Αυδίκo
Όλες οι υπόλοιπες φωτογραφίες (των σελίδων 3,21, 107, 118(κάτω), 125, έχουν τραβηχτεί από την συγγραφέα της εργασίας. **Τα μακιγιάζ που απεικονίζονται σε όλες στις εικόνες της εργασίας αυτής έχουν γίνει από την συγγραφέα, Άννα Σπανού.**

Βιβλιογραφία

1. **Harry Ranson Center, The University of Texas at Austin.** Harry Ranson Center, The University of Texas at Austin. *Τοποθεσία Web της Harry Ransom Center.* [Online] Harry Ransom Center. [Cited: 08 15, 2016.]
<http://www.hrc.utexas.edu/exhibitions/permanent/firstphotograph/#top/>.
2. **Gustavson, Todd & Eastman-House, George.** *Camera: A History of Photography from Daguerreotype to Digital* . New York : Sterling Publishing Co, Inc., 2012.
3. **Finlay, Victoria.** *The Brilliant History of Color in Art.* s.l. : J. Paul Getty Museum, 2014 .
4. **Pultz, John.** *The body and the lens.* New York : Harry N. Abrams, Incorporated, 1995.
5. **Eldridge, Lisa.** *Facepaint: the story of makeup* . New York : Abrams Image , 2015.
6. **Edwards, Betty.** *Color by Betty Edwards: A Course in Mastering the Art of Mixing Colors.* s.l. : TarcherPerigee , 2004 .
7. **Σαββίδου, Άννα.** *Μορφολογία-Ιδιομορφίες Προσώπου.* s.l. : ΣΟΦΙΑ, 2008.
8. **Keily, Leigh.** *Photographing Fashion (Art and techniques).* Ramsbury : The Crowood Press Ltd, 2015.
9. **Mollica, Patti.** *Color Theory: An essential guide to color-from basic principles to practical applications (Artist's Library)* . s.l. : Walter Foster Publishing, 2013.
10. **Τσιγωνία, Αλεξάνδρα, & Μικελάτου, Έφη.** *Μακιγιάζ παραστατικών τεχνών.* s.l. : ΔΕΣΜΟΣ Ν.Γ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, 2010.
11. **Brown, Bobbi.** *Bobbi Brown Makeup Manual: For Everyone from Beginner to Pro.* s.l. : Grand Central Life & Style, 2011.
12. **Conrad, Lauren, & Loehnen, Elise.** *Lauren Conrad Beauty.* s.l. : HarperCollins, 2012.
13. **Begoun, Paula.** *The original beauty bible.* Washington : Beginning Press, 2009.
14. **ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ, ΒΕΓΚΟΣ Σ.** *Κοσμητολογία* . Αθήνα : ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ Ε ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ, 2004.
15. **ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ Θ.** *Κοσμητολογία* . Αθήνα : ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΓΡ. ΜΑΡΙΑ , 2006.
16. **Hunter, Fil, & Biver, Steven, & Fuqua, Paul.** *Light: science and Magic.* 5th. Burlington : Focal Press , 2015.
17. **Nguyen-Grealis, Lan.** *Art & Makeup* . London : Laurence King Publishing Ltd, 2015.

18. **Wells, Reggie, & Foy DiGeronimo, Theresa.** *Face Painting: African American Beauty Techniques from an Emmy Award-Winning Makeup Artist*. s.l. : Holt Paperbacks, 2000.
19. **Aucoin, Kevyn.** *The art of makeup*. s.l. : PRION , 1994.
20. **P.J.-Pinel, John.** *Βιοψυχολογία*. [trans.] Γεώργιος Κρομμύδας. Αθήνα : Εκδόσεις Έλλην, 2011.
21. **Freeman, Michael.** *BLACK & WHITE Photography Field Guide*. Burlington : Focal press , 2013.
22. **Fuqua, Paul & Biver, Steven.** *FACES: photography and the art of portraiture*. Burlington : Elsevier, 2010.
23. **Eckstut, Joann, & Eckstut, Arielle.** *Secret Language of Color: Science, Nature, History, Culture, Beauty of Red, Orange, Yellow, Green, Blue, & Violet*. s.l. : Black Dog & Leventha, 2013.
24. **Finlay, Victoria.** *Color: A Natural History of the Palette*. s.l. : Random House Trade Paperbacks, 2004.
25. **Hewstone, Miles, & Stroebe, Wolfgang.** *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία*. s.l. : ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ ΑΕΒΕ, 2007.
26. **Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Αναστασία.** *Γνωστική Ψυχολογία: Από την αναπαράσταση της γνώσης στο θυμικό και στη δράση*. Αθήνα : ΠΕΔΙΟ, 2011.
27. **MESAROS, ANCA & CORNEA, DANIELA, & CIOARA, LIVIU, & DUDEA, DIANA, & MESAROS, MICHAELA, & BADEA, MINDRA.** Facial Attractiveness Assessment using Illustrated Questionnaires. *Clujul Med.* 1η, 2015, Vol. 88, 1, pp. 73–78.
28. **Χιλ, Άντριαν.** *Μαθήματα Ζωγραφικής: Ελαιογραφία το βιβλίο του Αρχάριου*. [trans.] Τατιάνα Βολανάκη. Αθήνα : Εκδόσεις Γ.Ντουντούμη & ΣΙΑ ΟΕ, 1971.
29. **Cervone, Daniel & A.Pervin, Lawrence.** *Θεωρίες προσωπικότητας: Έρευνα και εφαρμογές*. [trans.] Αρχοντούλα & Κομπρόζος, Βασίλης Αλεξανδροπούλου. Αθήνα : Gutenberg, 2013.
30. **Morgan, Michael J.** Features and the 'primal sketch'. *Vision Research*. April 13, 2011, Vol. 51, 7, pp. 738–753.
31. **Guineau, Bernard, & Delemare, Francois.** *Colors: The Story of Dyes and Pigments*. s.l. : Harry N. Abrams, 2000.
32. **Ekman, Paul, & L. Rosenberg, Erika.** *What the Face Reveals: Basic and Applied Studies of Spontaneous Expression Using the Facial Action Coding System (FACS) (Series in Affective Science)*. s.l. : Oxford University Press, 2005.
33. **Teen Vogue**. *The Teen Vogue Handbook: An Insider's Guide to Careers in Fashion*. s.l. : Puffin, 2010.

